

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago Ill. — Penktadienis, Kovas-March 12 d., 1976 m.

NO. 61

PREMJERO H. WILSONO KABINETAS BRĄŠKA

TELEFONŲ NUKLAUSYMO ATSAKOMYBĖ NIXONAS SUVERČIA J. E. HOOVERIUI

Dr. Kissingeris pateikti FBI savo įtariamųjų asmenų sąrašą gavęs iš prezidento Nixono

WASHINGTONAS. — Richard M. Nixon savo prisakintame pareiškime, kuris buvo paskelbtas praėjus trečiadienį, pranešė, kad jis pats įsakė Valst. sekretoriui Henry A. Kissingeriui pateikti Federaliniam Investigacijų Biurui (FBI) pavardes tų "palaidburnių" valdininkų ir žinių reporterių, kuriems, saugumo sumetimais, 1969 metais buvo įvestas telefoninis sekimas.

Nixonas pareiškė, kad jo pirmoji administracija buvo tiek pilna skylių, per kurias buvo praleidžiamos valstybės saugumui svarbios paslaptys, kad jis kreipėsi į FBI direktorių J. Edgar Hooverį prašydamas patarimo ir Hooveris jam pasakė, kad keturios pirmosios administracijos tokios krizės vartodavo nusiaklausymą (wiretaps).

Skylių valstybės paslaptims išlašėti

Tas ilgai lauktas Nixono pareiškimas vykstantiame nuklausymo byloje yra pirmasis svarbus Kissingeriui, kad ne jis, ne Kissingeris, o Nixonas ir Hooveris telefonu sekimą įvedė, iškodami skylių, pro kurias išlašė valstybės saugumui svarbių paslaptys.

Kissingeris 1974 metais net grasino atsistatydinti iš valst. sekretoriaus pareigų, jei nebus išaiškinta, kad ne jis pradėjo tas pokalbių nuklausymo operacijas. Bet Nixonas pasakė, kad nuklausymų pavardes pateikė Kissingeris.

"Aš atsakiau Hooveriui, kad mes pradėsime vartoti tą programą", pareiškė Nixonas. "Aš pasakiau Dr. Kissingeriui ir pareiškiau, kad jo atsakomybė yra patikrinti jo paties. (National. Saugumo Tarybos) štabas... kadangi ten iki šiol nėra užtūros". Trylikos valdžios pareigūnų ir keturių žinių reporterių telefonai tarp 1969 ir 1971 metų buvo nuklausomi ieškant kas 1969 metais New York Times laikraščiui išdavė paslaptį apie Kambodijos bombardavimą. Tas incidentas dabar yra byloje dėl nelegalaus telefonų nuklausymo.

"Dr. Kissingerio atsakomybė buvo pateikti Hooveriui vardus tų individų, kurie Kissingerio nuomone galėjo prieiti prie slaptų informacijų, arba buvo tokie palaidburniai, kad slaptų žinių sužinoję negalėjo tylėti", rašo Nixonas savo pranešime advokatams. "...Vėliau patyriau, kad jis Hooveriui pateikė sąrašą kai kurių individų, kurie, jo manymu, galėjo tokias informacijas išduoti".

Nixonas 150 psl. pasiaiškinimas Savo pusseptintos valandos skaityti trukusiam daugiui kaip 150 puslapių užimančiame pareiškime Nixonas aprašė, kaip jis 1969 m. balandžio mėnesį, dar prieš Kambodijos bombardavimo paslapties išdavimą klausė Hooverio ir Vyr. Valstybės Gynėjo John N. Mitchell patarimo, kas daryti, kad galėtų sustabdyti saugumo paslapties išdavimus. Nixonas pareiškė, kad per pirmuosius penkis jo administracijos mėnesius

IS VISO PASAULIO

Gilus sniegas JAV rytuose

Smarki sniego audra, palikusi Atlanto pakraščio valstijas nuo Massachusetts iki Virginijos po 13 inčų sniegu, trečiadienį nusišedino į okeaną. Storiausia sniego danga teko Shenandoah (Senadorio) Slėniui pietinėje Pensilvanijoje ir šiauriniame New Jersey. Iki 9 inčų sniego teko Harrisburg, Pa., Baltimore ir Providence miestams ir 6 inčai Dulles aerodromui prie Washingtono.

Flu (gripo) epidemija praeina

ATLANTA. — Ligų Kontrolės Centro pranešimu, influenzos (flu arba gripo) epidemija, spėjusi trumpu laiku pasireikšti beveik visose JAV-bėse, pradeda rodyti mažėjimo ženklus. Kontrolės Centro surinktomis žiniomis, praėjusią savaitę per visas JAV-bes mirė 499 žmonės tariamai nuo A-Victoria rūšies influenzos. Viena savaitė anksčiau ta liga mirė 656. LKO pra neša, kad epideminio pobūdžio influenza palietė 20 valstijų, Kolumbijos distriktą ir Portoriką; 21 valstijoje ta liga pasireiškė pasiskirtomis sritimis, o 9 valstijose tik pavieniais atvejais.

Rumsfeldo perspėjimas

NEW YORKAS. — Krašto apsaugos sekretorius Donald Rumsfeldas perspėjo, kad Sovietų Rusijai nepalaujamai besiginkluojant, pasaulio taikai pavojai didėja. "Kuomet Sovietų militarinė galia paspartintu tempu vyksta per ištisą dešimtmetį ar du, mes pakartotinai tebeužsimame savo biudžetą gynybos reikalmis", pareiškė jis savo kalboje, skatinamas priimti administracijos siūlymą rekordinę \$100.1 milijonų sumą krašto apsaugos reikalams.

Atšaukė 42,960 dežūčių konservuotų šrimpų

WASHINGTONAS. — Miesto ir valst. Administracija paskelbė, kad yra atšaukta iš prekybos beveik 45,000 vėžių ir šrimpų, bet šrimpų pardavėjai pranešė, kad didžioji šrimpų dalis jau suvalgyta. FDA nustatė, kad dvi konservavimo (kenavimo) firmos — Louisianoje ir P. Karolinoje nepakankamai tuos produktus konservavo.

WASHINGTONAS. — Miesto ir valst. Administracija paskelbė, kad yra atšaukta iš prekybos beveik 45,000 vėžių ir šrimpų, bet šrimpų pardavėjai pranešė, kad didžioji šrimpų dalis jau suvalgyta. FDA nustatė, kad dvi konservavimo (kenavimo) firmos — Louisianoje ir P. Karolinoje nepakankamai tuos produktus konservavo.

Prezidentas Fordas aiškina politikams detentės politikos prasmę ir interpretaciją. Greta jo sėdi sekretorius Henry Kissingeris, kuris taip pat nepatenkintas rusų vedama detentės politika. Rusai buvo pasidavę nesikišti į kitų valstybių vidaus reikalus, o dabar jie primetė Angolos gyventojams komunistinę valdžią, paremtą Kubos kareivių valdomais rusų tankais.

JAV TEIKS PAGALBĄ ITALIJAI, JEI NESUSIDĖS SU KOMUNISTAIŠ

Jei pakvies komunistus valdžion, tai parama gali būti nutraukta

ROMA, Italija. — Iždo direktorius William E. Simon trečiadienį pasakė Italijos vyriausybei ir krašto gyventojams, kad JAV galėtų padėti italams išbristi iš dabartinių ekonominių sunkumų. Bet jeigu italai planuoja pasikviesti komunistus į Italijos vyriausybę, tai tada JAV parama galėtų būti nutraukta.

Dabartiniu metu Italijos premjeras Aldo Moro valdo kraštą krikščionių demokratų balsais. Juos pasižadėjo remti Italijos socialistai demokratams, jei rusai socialistų balsai būtų reikalingi parlamente.

Bet ir Moro vyriausybė daromas nepaprastai didelis spaudimas, kad priimtų komunistus į kabinetą.

Premjeras Moro nenori komunistų

Krikščionių demokratų partija yra gerokai suskilusi. Krikščionių tarpe yra tokių, kurie pataria kviešti komunistus į kabinetą ir duoti jiems atsakingas vyriausybės pareigas.

Kada premjeras Moro skundžiasi balsų stoka parlamente, tai kai kurie socialistai jam taip pataria derėtis su komunistais ir sudaryti daugumos vyriausybę.

Manoma, kad komunistai pranešė Maskvai apie nenorą Rusijos komunistų klausyti, jei jie būtų priimti į premjero Moro vyriausybę. Kiek tas komunistų nutarimas tikras, tuo tarpu dar neaišku. Komunistus pažįstantieji mano, kad šis nutarimas galėjo būti padarytas krikščionims demokratams apgauti. Bet Aldo Moro juos gana gerai pažįsta ir iki šiol meto vengė su jais bendradarbiauti. Italijos provincijose komunistai kiekvienais metais surenka vis daugiau balsų savivaldybės rinkimuose.

Tarėsi su Italijos finansininkais
Paišikėjo, kad išdo sekretorius jau dvi dienas praleido su Italijos vyriausybės ir finansų pasaulio atstovais. Tikslai aptaręs pačius pagrindinius klausimus, jis padarė JAV vyriausy-

Senato komitetas nesuranda galo

VASINGTONAS. — Senatoriaus vadovaujamas tyrinėjimų komitetas jau kuris laikas kaip ieško irodymų kam, kur ir kiek Amerikos bendrovės išmokėjo kyšių, bet vis dar nesuranda pradžios nei galo. Komitetas labai norėtų įrodyti, kad Lockheed bendrovė mokėjo kyšius buvusiam vakarų Vokietijos gynybos ministerei Fr. J. Strausui ir socializmo krikščionių unijos vadams, bet nesuranda įrodymų. Ji tik surinko kontraversines, prieštaraujančias žinias. Tai prisipažino pats komiteto pirmininkas sen. Church.

Pasak senatoriaus, komitetas tik jaučia, kad Lockheed bendrovė sumokėjo 1.1 mil. dol. kyšių aukštesiems Olandijos pareigūnams, įskaitant ir prinčą Gerhardą.

Amerikos valstybės departamento pareigūnai stipriai puola sen. Church vadovaujamą tyrinėjimų komitetą, kad jis kenkia JAV politikai, skleidamas neįrodytas žinias apie kyšius, išmokėjus įvairiems užsienio valstybių pareigūnams.

Sen. Church, žinoma, save pateisina, taigi ir komitetas: "Aš esu patenkintas, kad komitetas neskelbė žinių, kurios nebuvo įrodytos".

Fordas laimės Illinojuje

Prez. Fordas iš lėto, bet pastoviai laimi pirminius rinkimus. Jis į savo prezidentini krepšį įdeda valstiją po valstijos. Iš antrosios pusės, prezidento priešininkas Reaganas netenka energijos ir nesugeba perimti iniciatyvos.

Reaganas rinkiminėse kalbose užsimena apie detentę ir sako, kad Amerika pajėguma tik Nr. 2, kad jis, tapęs prezidentu, pakeis Kissingeri kitu asmeniu ir t. t. Tačiau Reagano tokios kalbos matyti nelabai padeda, nes Gallup Poll surinkta statistika rodo, kad prez. Fordas Illinojuje pirminius rinkimus laimės 53% persvara. Reaganas surinksi mažiau kaip 50%.

Idomu, jog prez. Fordas rinkiminės kalbose nevertuoja žodžio detentė. Tai rinkikų yra jau pastebėta. Tą aiškindami Maskvos laikraščiai, pasak radijo pranešimų, rašo, kad prezidentas detentės žodžio nevertuoja, nenorėdamas pakenkti rinkimams ir pačiai detentei.

Bėga iš komunistų valdžios
Pietų Vietname

BANKOK, Tailandas. — Du mėnesius planavęs ir ruošęs buvęs Pietinio Vietnamo aviacijos leitenantas Ho Kan Hai, jo žmona ir keturi vaikai pasigrobė helikopteriu laimingai atsikrėdę į Tailandą ir pritrūkus gazono nusileido atvirame lauke. Helikopteris buvo amerikiečių, komunistų pasisavintas jiems praėjusį metų pavasarį užkariavus visą Pietų Vietnamą.

KAIRIASPARNIAI DARBIEČIAI ATSIŠAKĖ BALSUOTI UŽ SIŪLOMAS REFORMAS

Jeigu premjeras negaus pasitikėjimo, tai visas kabinetas turės atsistatydinti

LONDONAS, Anglija. — Praeitą savaitę gerokai nusmuko Anglijos svaras, jis dar ir šiandien nesiekia dviejų dolerių. Didžioji Britanija seniai turėjo ekonominių sunkumų, bet n iekas nemanė, kad svaro vertė taip staigiai smuks. Didžiajai Britai niai didelius nuostolius neša šiaurės Airijos įvykiai.

Lockheed kyšiai pakenkė Japonijai

TOKIO, Japonija. — Japonijoje Lockheed bendrovės duoti kyšiai paraližavo visą Japonijos parlamento darbą. Opozicijos partijos atsisakė dalyvauti bet kokiuose ginčuose su dabartinės daugumos vadais, kol nebus paskelbti sąrašai žmonių, pasinaudojusių Lockheed bendrovės milijoniniais kyšiais.

Blogiausia, kad kyšius ėmė milijonierius, vyriausybės įpareigotas užsakyti ir nupirkti keliolika Lockheed bendrovės patelių moderniųjų lėktuvų. Lockheed pirmininkas pranešė kongreso komitetui, kad bendrovė turtingam japonui davusi 7 milijonų kyšių.

Tuo tarpu minėtas milijonierius pareiškė japonų parlamento komisijai, kad jis jokio kyšio negavęs. Japonijos vyriausybė reikalavo pranešti jai vardus žmonių, gavusių kyšių iš Lockheed vadovybės, bet tokio pranešimo iki šio meto negavo.

Valstybės Departamentas buvo pažadėjęs kyšiais pasinaudojusių pavardes pranešti, bet to nepadarė. Opozicija nenori jokių reikalų svarstyti su žmonėmis, slepiančiais kyšininkus. Opozicija kaltina dabartį vyriausybę noru paslėpti tikruosius kyšininkus.

Tebesitiesia slapti pasitarimai

PANAMA CITY. — Suvažiavę arabų žemės alyvos magnatai ir Amerikos alyvos bendrovių pareigūnai tebesitaria Floridoje, Panamos City mieste. Stebėtojai mano, kad jie yra susitarę, bet tik nori išdirbti galutines Amerikos bendrovių alyvos šaltinių pardavimo sąlygas, kurie veikia Mažosios Azijos ir kurie priklauso Exxon, Texaco, Standard Oil of California ir Mobil Oil bendrovėms, kurios vienu vardu vadinas Aramco.

Saudi Arabija jau iš seniau turi Aramco akcijų 60%. Dabar ji nori nupirkti ir likusius 40%, kurie parduoti Amerikos alyvos magnatai pažadėjo daugiau kaip prieš metus.

Paneigia, kad popiežius serga

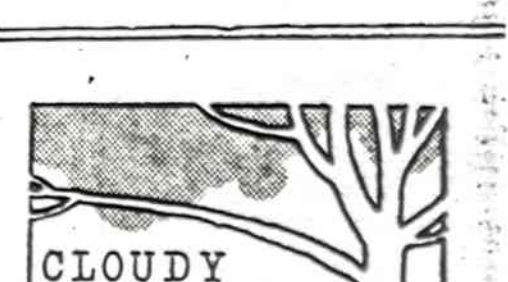
VATIKANAS. — Pasiekus 78 metų amžiaus popiežius Paulius VI praėjusią savaitę vienoje kalboje prisiminė, kad ir jo mirtis nebėra toli, ir spauda ta pranešimą išpūtė, kad popiežius jau rimtai serga. Trečiadienį Vatikanas kategoriškai tokias paskalas paneigė.

Didelė krašto gyventojų dauguma nesitiki, kad Ex-Chequerio kancleris Denis Healey jau prieš tris savaites paskelbė apie planuojamas socialines apraudos reformas. Jis pareiškė, kad krašto pramonei reikia duoti paskatinių. Anglijos pramonė nepradėsianti riedėti, jeigu negaus didesnių lengvatų. Valdžia turės apkarpyti kitas išlaidas, kad pramonė pasijudintų, kaip ji pradeda judėti Amerikoje ir net Vakarų Europoje.

Bet kancleris pareiškė, kad jis negali duoti vieniems, neatimdamas iš kitų. Jis pasakė, kad vyriausybė turės sustabdyti naujų kelių, naujų mokyklų statybą, sumažinti universitetams teikiamą pašalpą ir turės apkarpyti socialines apraudos sąskaiton daromus išmokėjimus.

Premjerui Wilsonui pavyko įtikinti didelę darbiečių daugumą, bet darbo partijos kairiasparniai pasipriešino minėtiems apkarpyjimams. Jie n enori, kad būtų sustabdyti naujų mokyklų statyba, kad būtų vedami būtinai reikalingi keliai, ir svarbiausia, kad nebūtų mažinama dabar teikiama socialinė audrauda. Kairiasparniai darbiečiai nenori, kad vyriausybė teiktų kokias lengvatas pramonei. Jie pasakoja, kad premjeras nesilaiko socialinių Darbo Partijos principų.

Praeitą trečiadienį parlamento konservatoriai pasisakė prieš kanclerio priemones, padarytas labai vėlai. Konservatoriai mano, kad priemonių pramonei pagyvinti jau seniai reikėjo imtis. Jeigu Wilsonas prieš metus būtų davęs lengvatų pramonei, tai šiandien Anglijoje būtų daugiau prekių ir darbo. Balsavimo metu darbiečiai laimėjo tik 30 balsų daugumą. Kada premjeras pradėjo teirautis, ar partijos nariai pritaro jo pasiūlytomis tolimesnėms reformoms, tai daugelis vengė imtis atsakomybės. 28 kairiasparniai visai ne balsavo. Kalbama, kad premjeras Wilsonas rengiasi prašyti parlamento pasitikėjimo. Jeigu jis jau negaus pilno pasitikėjimo, tai jo vyriausybei teks atsistatydinti. Kiekvienam turės būti aišku, kad kraštui teks prakurtis parduoti Amerikos alyvos magnatai pažadėjo daugiau kaip prieš metus.

Vėsus, lis.
Saulė teka 6:11, leidžiasi 5:52.

PAVYZDINGAS VASARIO 16 MINEJIMAS E. CHICAGOJ, HAMMOND IR GARY, IND.

East Chicagoje vasario 21 d. ir 22 d. Lake apskrities lietuviai įspūdingai paminėjo nepriklausomybės sukaktį. Vasario 16 proga East Chicago, Hammond ir Gary miestų merai priėmė lietuvių delegaciją ir pasirašė proklamaciją. A. L. T-to skyriaus pirmininko A. Viniko pastangomis Lake apskrityje 7 amerikiečių laikraščiai aprašė Vasario šešioliktosios prasmę ir Altos skyriaus veiklą. Gary Post Tribune palankiai aprašė net Lietuvos istoriją.

Vasario 21 d. 8 v. ryto J. Pečiulis Altos vietinio skyriaus vadovu keičė ir kasmet suorganizavo per Hammond radio stotį WJOB pasikvėtimą Lietuvos reikalais su žinių laidos komentatoriumi Irving L. Lewin. Pasikvėtimus atliko J. Pečiulis, L. Ruzgaitė ir V. Degutis. Tenka paminėti, kad Irving L. Lewin Vasario 20 ir 21 dienomis 2 pusvalandžius skyrė Lietuvos reikalų pagarsinimams nemokamai. Be to dar ypatingai apie Vasario 16 nepamiršta pagarsinti lietuvių reikalus susijusius su Altos vietinio skyriaus veikla. Minėtam skyriui vadovauja ilgametis skyriaus pirmininkas mūsų apylinkėje lietuvių išlaikymo šulais Amerikoje gimęs veiklus, taurus lietuvis A. Vinikas.

Vasario 21 d. 9 v. ryto East Chicagoje prie miesto rūmų buvo iškelta Lietuvos vėliava. Ką dangi JAV 200 metų sukakties minėjimas buvo sujungtas su 58 metų nuo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo minėjimu, taigi šiais metais trispalvė pakelėjimas buvo daug įspūdingesnis. Prie miesto rūmų nepalankiam ore rinkosi senų ir pokarinių ateivių. Viso lietuvių dalyvavo apie 150. Nemaža dalis ponų ir jaunimo patoši tautiniais drabužiais pasipuošusi.

Susirinkus prie miesto rūmų visi rikiavosi po 4 ir žengė pagal orkestro garsus. Eisenoje dalyvavo iš Gary Legionierių Vytauto Postas 289-as, East Chicago Amerikiečių Allied postas 369-as, miesto politikierių, mažas skaičius amerikiečių ir Roosevelt High School dūdų orkestras, kuriam dirigavo muzikas J. Franklin. Iškilus vėliavai, Allied posto kapelionas S. Kozlowski sukalbėjo maldą už žuvusius dėl Amerikos ir Lietuvos laisvės. Minėtas orkestras, susidedantis iš mišrių rasių, sugrojo Amerikos ir Lietuvos himnus, o legionierių abu postai išsiriškiavę salvių šūvių garsais padidino iškilmes.

Prie vėliavų kalbas pasakė A. L. T-os vietinio skyriaus pirmininkas A. Vinikas, miesto pa-

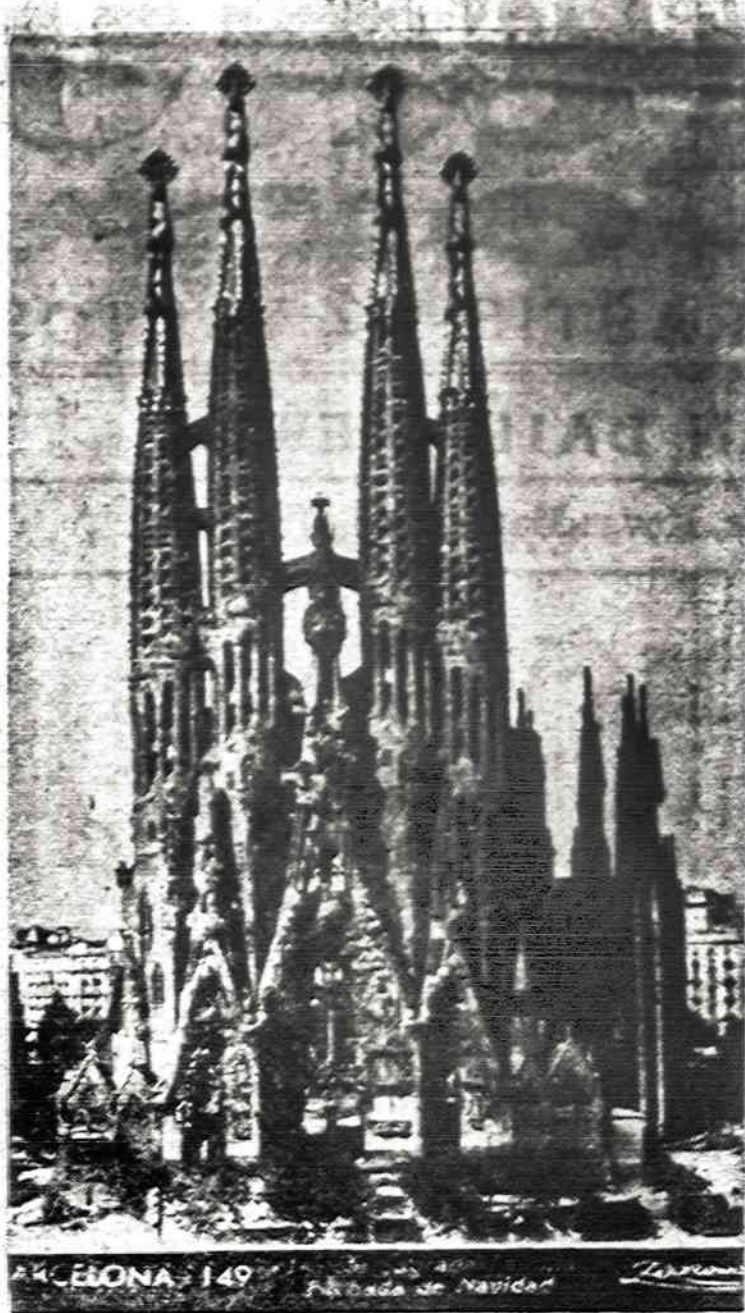
reigūnas ir Lake apskrities demokratų vadas J. Krupa ir Indianapolis valstijos legionierių vadas A. Waichulis. Po ceremonijų miesto administracija visus pakvietė bendriems pusryčiams, o lietuviai parūpino kietesnių gėrimų. Valgykloje kalbas pasakė A. Vinikas, East Chicago miesto meras R. A. Pastrick, Lake apskrities demokratų vadas J. Krupa, kongresmanas R. J. Madden ir Ind. valstijos legionierių vadas A. Waichulis.

Vasario 22 buvo aukotos šv. mišios už Lietuvą bažnyčiose Visų Šventųjų, San Pierre, Šv. Marijos, Šv. Kazimiero, Gary ir Šv. Pranciškaus, East Chicagoje. Mišias atnaušo East Chicagoje klebonas I. Vichuras. Tai dienai pritaikintą pamokslą pasakė kunigas Sabaliauskas. Į bažnyčią vėliavas įnešė V. Degutis su L. Degutyte ir J. Valeika su neatpažinta. Bažnytinis mišrus choras, vadovaujamas muziko A. Giedraičio, šiais laikais nėra skaitlingas, bet kaip ir visur ne kiekvibė, tik kokybė sudaro reikšmę. Choriui darniai giedant tai diena skirtas giesmes, solistė N. Aukštulienė solo papildė choro galingumą. Vyrai ypatingai žavėtinai darniai giedojo Tėve Mūsų ir užbaigė giesmes Lietuvos himnu.

Tą pačią dieną 3 val. vakaro ir parapijos salę susirinko apie 160 svečių. Vytauto Posto legionieriui J. Gudynui komanduojuant į salę įnešė Amerikos ir Lietuvos vėliavas. Sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Maldą sukalbėjo Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos klebonas kun. Vichuras kursį ejo priprastas ceremonijų meistro pareigas. Programą išpildė muzikas A. Giedraičius ir solistė N. Aukštulienė. Malonus švelnus balsas suteikė klausytojams, dvasinę atgaivą. Solistė iš svečių susilaukė didelio dėkingumo ir nepaprasto plojimo. Gary lituanistinės mokyklos tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja K. Pečkaitienė, J. Vaideliūnui grojant pašoko 6 šokius.

Garbės svečių tarpe matėsi Gary lietuvių parapijos klebonas kun. Dr. I. Urbonas, A. L. T-to vietinio skyriaus veikli vicepirmininkė A. Nienienė ir kiti. Banketo metu kalbas pasakė A. L. T-to skyriaus pirmininkas A. Vinikas, Lake apskrities demokratų vadas J. Krupa, Hammond meras Edw. Raskosky ir Hammond stoties WJOB žinių komentatorius Irving L. Lewin. Pagrindinis paskaitininkas J. Pečkaitis sudomino svečius idėja ir neperilga paskaita. Rezoliuciją perskaitė A. Vinikas. Rezoliucija buvo visų priimta.

East Chicagoje, visoms pajėgoms organizacijoms bendrai dirbant, ir rezultatai gavosi pasigėrėtini.

Barcelonos katedra (Ispanijoje)

III-SIS P. L. J. KONGRESAS — SU MELO PROPAGANDA

Rašo argentinietis L. B. S.

III-sis PLJ Kongresas Argentinioje, turimomis žiniomis ir laikraščių rašymu, buvo skaitlingas. Kokia jo nauda jaunimui? Sunku atsakyti. Tikriausiai, gal neperdidžiausia.

Kad jaunuolių susibūrimas būtų skaitlingas, to neužtenka. Būtu laukiama, kad jaunuoliai būtų duotas tikras supratimas apie Lietuvos praeitį. Kad ji buvo virš 120 metų rusų caro pavergti. Kad buvo uždrausta lietuviška spauda. Už jos skaitymą ir mokymą grėsė kalėjimai ir Sibiro kančios. Bet motinos lietuvišės nesibijojo skirtų bausmių, prie ratielių verpdamos mokyti vaikus lietuviško žodžio ir rašto. Tuo būdu lietuvių tautai išliko gyva, su lietuvišku žodžiu ir raštu. Be to, lietuvišės motinos savo vaikams įkvėpė meilę gimtajam kraštui — tėvynei Lietuvai.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, reikėjo ją apginti nuo priešu: lenkų, vokiečių, bolševikų, bermontininkų ir kitų. Ją

A. L. T-tai šiais metais aukų surinkta daugiau kaip \$700. L. B. O. Parengimas davė pelno apie \$300.

Iš visų prisidėjusių prie kilnaus minėjimo parengimo, daugiausiai dirbo šeimnininkės be pelno, patarnavo laiku, maistas buvo skanus, visi buvo sotūs. Veikė ir baras.

East Chicagoje, visoms pajėgoms organizacijoms bendrai dirbant, ir rezultatai gavosi pasigėrėtini.

apgyvė sūnūs tų motinų, kurios įkvėpė meilę gimtajam kraštui Lietuvai. Tų motinų sūnūs stolingi ir savanorių eiles, kad apgintų savo tėvų numylėtą žemę.

Reikia, kad jaunimas suprastų ir žinotų, kokia sunki yra Lietuvos padėtis esant rusų — komunistų pavergime. Reikia, kad jaunimas mylėtų Lietuvą ir kovotų už jos laisvę.

Argentinio Lietuvių Balsas Nr. 1490, 1976 m. sausio 8 d. rašo sekant: „Stovykloje vyko susipažinimai, paskaitos, simpoziumai, diskusijos. Kaip kurie studentai, dalyvavę jau ankstyvesnėse stovyklose, atsivežė idomų pranešimų. Ypatingai tie jaunuoliai, kurie dalyvavo Lietuvoje lituanistikos kursuose, turėjo ko pasakoti ir painformuoti savo kolegas. Jaunesnieji su didžiu susidomėjimu klausėsi pranešimų, žiūrėjo skaidres, o tai pasenusį filmą, kurį jiems rodė po prelatų Pijaus Ragaižinsko pranešimo, tai visai nenorėjo žiūrėti. Jau nemažas skaičius jaunuolių buvo Lietuvoje ir savo akimis matė, kaip atrodo Lietuva šiandien, jiems pasenęs dalykas visai buvo neįprastinis.

Foto paroda, beveik išimtinai pateikta dabartinės Lietuvos fotografu, turėjo gerą pasisekimą. Pirmasias premijas gavo Lietuvos fotografų nuotraukos. Nors Lietuva fiziškai nebuvo atstovaujama, bet stovyklautojai labai domėjosi pranešimais apie Lietuvą. Be abejonės, toks propagandos darymas labai patenkinio ne vien „Balso“ leidėja, bet ir kitus okupanto tarnus. Gaila, kad III-jo PLJ Kongreso vadovybė nepajėgė pasakyti, parodyti, kokie sunkūs žiaurumai buvo nuo rusų-komunistų pavergimo, ir kokie yra ir šiandien. PL Bendruomenės vicepirm. G. 1975 m. pabaigoje lankdamasis Buenos Aires, per ALOS Tarybos posėdį, kur buvo du ar trys jaunuoliai, pareiškė, kad reikia turėti ryšius su dabartine (pavergta) Lietuva. Ir kam? Ar kad būtų daugiau galimybių melu paveikti jaunuolius? Tegul jie duoda laisvą įvaziavimą ir išvažiavimą, visi pamatysime ten esančius žiaurumus ir mūsų brolių kančias. „Balsas“ rašo, kad jaunuoliai labai patiko rodomos skaidrės. Stebėtina, kodėl nebuvo jaunimui parodyta, kad rusams Lietuvą pavergus, tiksliai mūsų tėvų, motinų, brolių ir sesių, net mažųjų vaikų ir motinų krūtims žindomų kūdikių prekiniiais traukiniais buvo įvežta į Sibiro šalčius? Vėžė ir 70-80

metų amžius senėdavo nučiai Sibiro. Kodėl neparodė jaunimui Sibire esančių koncentracinių stovyklų? Kodėl neparodė kalėjimų, kur lietuviai be kaltės kalinami? Kodėl neparodė suaudytų lietuvių lajonų? Taip pat neparodė ir bepročių namų, kur lietuviai už lietuvišybės palaikymą yra kankinami. Kodėl neparodė, nepapasakojo, kokiose sąlygose išvežtieji lietuviai ir itti svetimačiai turėjo gyventi Sibiro šalčiuose?

„Balsas“ rašo, kad jaunimas isai nenorėjo prelat. Ragaižinsko rodomų filmų žiūrėti. Tai jau tikrai per daug nudallinta. Jai dalis ir buvo pataikūnai okupantui, tik jau ne visi. „Balso“ eidėjui atrodo, kad visas jaunimas eina su propagandistais, ir taip nėra. Yra jaunimo, kurie geriausiai žino dabartinės (pavergtos) Lietuvos likimą ir ukojasi, dirbą jos laisvę, brangindami savo tėvų numylėtą tėvynę Lietuvą.

Gaila, kad FL Bendruomenės vadovybė nepajėgė sulaukyti tą melagystės propagandą, darytą Jaunimo Kongreso metu. Argi tuos PL Bendruomenės sutaupytus pinigais dabartinė vadovybė sumatė leisti neteisėtingai propagandai ir jaunuolių apgaudinėjimui?

Laikas susuiprasti, laikas dirbti tėvynės Lietuvos laisvei ir eiti teisingu Lietuvos keliu.

Pastaba: PLS Kongreso ruošos metu buvo išleisti propagandiniai lapai su gražiai skambančiu šūkiu: Tėvų žemė Lietuva mūsų širdy visada. Deja, vietoje tikrojo Vyčio buvo nei šioks, nei toks piešinys. Tikras asilas. Žinoma, bijota užrūstinti pataikūnus. Tad geriau mums asilas, nei Lietuvos Vytis.

IRKITE JAV LAIDYMO BONUS

NEREIKIA MOKSLŲ IR PASIRUŠIMO

Yra įvairių profesijų, kurioms reikia pasiruošti, baigti mokyklą, universitetus, įsigyti daktaro titulą. Bet pasaulyje yra viena plačiai įsigalėjusi profesija, kuriai nereikalinga baigti jokios mokyklos — tai politikierių. Taip tvirtina Robertas L. Stevensonas.

Gal todėl lietuviai visi labai smarkiai politikuoja, ypač seni Clevelando bendruomenikai.

LEIS PASIDZIAUGTI SU ŽMONOMIS

Čikaga. — Illinoisaus patalios namų direktorius A. L. Siefaff galvoja leisti kaliniams savaitgaliais lankyti šeimas namuose arba ir atvirkščiai: leisti vyrams ar žmonoms lankyti patalais namuose laikomus šeimos narius, su jais pasidžiaugti, pasikalbėti ir panašiai.

Tokia praktika jau vykdoma gyvenime Missisipi ir Kalifornijos valstijose.

IŠRINKITE

AARON Z. GRYKA

CIRCUIT TEISMO TEISEJU

Jis yra palankus lietuviams ir jų apylinkėms. Balsuokite pirminiuose rinkimuose už demokratų sąrašą kovo 16 d.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal Savings and Loan

212 WEST CERMAR ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747
HOURS: Mon. - Fri. 9-4 Thurs. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Bonds are for saving up for a down payment on a house.

Bonds can make buying a house a lot easier. Just sign up for the Payroll Savings Plan where you work. Every payday, an amount you specify is automatically set aside from your check and used to buy U.S. Savings Bonds. Before you know it, you'll have a nest egg big enough to buy a little nest of your own. U.S. Savings Bonds. A good blueprint for a house of your own.

Take stock in America. Buy U.S. Savings Bonds

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia surinktas knygų galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapočinskas, ŠIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie užimtą Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapočinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsinys. Tai yra Amerikoje besikuriantio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose. Kniaga apie Palangą. Vaizdus aprašymai. Ka ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žinios pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kuraitis, MAGISKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELŽIENES UŽDANGOS. Autorius ankstyviai nepažįsta turistų ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos perasytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Žemaitis, LIUŠLINO UNIJOS SUKAKTIES PARASTĖJĖ. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami NAUJINIŲSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608 atsiimant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridodant šiek ar pinigine perlaide

EVERY TREE IS A FAMILY TREE

Our trees and forests provide your family with many happy hours of recreation. That's why it's important to protect them from forest fires by following Smokey's ABC's: Always hold matches till cold. Be sure to drown all campfires, stir the ashes, and drow them again. Crush all smokes dead out.

Please! Only you can prevent forest fires

NAUJENOS CHICAGO ILL.

— FRIDAY, MARCH 12, 1976

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

ŠVENTOJI LIEPA

Legenda ir tikrovė

Paimta iš lenkų okupuotose Seinuose leidžiamo Lenkijos Lietuvių Visuomeninės Kultūros Draugijos Centro Valdybos organo "Aušra" 1975 m. Nr. 4 (31).

Sventoji Liepa, vokiečių vadinama Heilige Lind, yra viena iš žymiausių ir gražiausių Prūsijos Lietuvos vietovių, atitekusios lenkams, kurie ją pavadino "Święta Lipka". Apie Sventą Liepą gražiai aprašyta C. F. Hofmano romane "Velnio eliksyras".

Sio straipsnio autorius Eug. Petruskevičius.

Nedidelė aikštė tarp bažnyčios ir restorano pilna autobusų, automobilių ir visokių transporto priemonių. Ir vis tiek visi čia nesutelpa. Rasi čia mašinas, užregistruotas įvairiausiose Lenkijos kaimeliuose, neretai pasirodo ir užsieniečių bilizg lizminai.

Iš visų šių "skardinių dežių ir dežučių", lyg bities iš avilio, išsipila minia žmonių. Vieni greit apsipinta vienintelį kioską su spalvotais ir baltai-juodais vaizdeliais, kiti stovi į ilgias eiles prie restorano durų, dar kiti, jų daugiausia, skuba prie bažnyčios vartų.

Išsiskajoję lapuočiai lyg gražų perla gabia šviesia barokinę bažnyčią. Jos dydį dar pabrėžia tamsių eglių fonas. Sutanoto vienuolio lydimi, klajoja turistai erdviose ir vėsiose navose po

aukštą išmargintu skliautu. Gimnazistės prieina prie esančio bažnyčioje liepos kamieno ir prisėga nuplėsta nuo rankovės mokyklinį skydelį, kartais savo nuotrauką, dažnai popieriaus lapelį su užrašytu prašymu — malda dievo motinai, kad padėtų išlaikyti brandos egzaminą. Skydelių ir lapelių daug, keli šimtai. Matyti, daugelis nepasitiki savo žiniomis ir ieško pagalbos aukštybėse.

Sutanoti broleliai atkreipia turistų dėmesį į figūreles, gražius spalvotus vitražus, siūlo pasirožėti puikiausiomis XVII-o amžiaus baroko linijomis, o po to pradeda pasakoti šios bažnyčios istoriją.

Istorija ir ilgoka, ir truputį paini. Prasideda ji legenda apie tai, kad esančiame už 12 km. Kentšine (tuometiniame Rastenburg) kalėjo nekaltai nušautas žmogus. Jis buvo pasmerktas mirti. Ir štai paskutinę naktį prieš bausmės įvykdymą jam apsiėmė Marija ir padėpė, iki pirmo gaidžio giedot pradės, išdrožti Marijos figurą. Nors kalinys skulptorium nebūvo, visgi šis darbas jam pavykęs. Ir štai rytą jam staigiai pranešė, kad jo byla išaiškėjusi ir jis laisvas. Marijos figūrėlė buvusi nunešta į grią ir pritvirtinta prie liepos kamieno. Vėliau ji pagarsėjusi stebuklais. Apie stebuklingą liepą su Marijos figūrele apie 1400 metus buvo

pastatyta koplytėlė, o 1687 metais pradėta statyti barokinė bažnyčia. Nuo stebuklais pagarsėjusios liepos gavusi vardą ir vietovė — Sventą Liepą. Silezijoje Jerzy Erthby pasisekė šis statinys. Lenkiškoje turistinėje enciklopedijoje rašoma, kad šv. Liepos bažnyčią reikia priskirti prie gražiausių barokinės architektūros paminklų, jei jau ne visoje Lenkijoje, tai bent pajūrio dalyje.

Anie viską kruopščiai pasakoją vienuolis, tiksliai ne vienu žodžiu neužsimena apie dar senesnę praeitį.

Istorikų pateiktas duomenimis, šių žemių gyventojai — Bartais vadinami, budami pagony, gerbė gan gausių dievų panteoną. Visų pirma jie garbino jiems mažai suprantamas gamtos jėgas. Saulę, mėnulį, žvaigždes, perkūniją, jie matė dievybės apsiėmimą. Šalia to, senprūsiai, kaip ir kitos indoeuropiečių giminės, garbino ir miškus bei atskirus medžius. Didžiausia pagarba buvo skiriama ažuolui ir liepai. Ažuolo kulto liekanos išliko iki naujesnių laikų. M. Pretorius rašo, kad dar 18-tame amžiuje Ragainės apskrityje jam parodyta savotiškai suaugusi ažuola, kuri žmonės laikė šventu. Su ažuolų kultu, atrodo, susijusia ir dar vėlyvesni kitų tautų papročiai ar tradicijos. Antai germaniškos kilmės tautos ažuolo lapas yra gan dažnas dekoratyvinis elementas, o vienas aukščiausių hitlerinės Vokietijos valstybinių apdovanojimų buvo geležinis kryžius su ažuolo lapais. Ažuolas reikšdavo tvirtumą, galinumą, patvarumą. Gi liepa senprūsams buvo lyg ir moteriškos giminės deivė. Ažuolų bei liepų ypatinga religinė reikšmė aiškina dar ir tuo, kad kai kurie iš šių medžių net ir žiemą žaliuodavo. Pagaliau šio neįprasto reiškinio paslaptis buvo išaiškinta ir pasirodė, kad tai nebuvo žiemą ir vasarą žaliuojantys ažuolai ir liepų lapai, o šie medžiai buvo apaugę žemumų parazitais, amalu, kuris ir žiemos metu negumdavo lapų. Šalia tokių nepaprastų medžių, nuosloiose vietose, miškų gilumose, kiekviena senprūsų giminė, kuriai ir Bartai priklausė, turėdavo specialias vietas dievams garbinti — ramoves.

Toje šventoje vietoje — ramovėje, gyvendavo ir senprūsų dvasiškai — krivės. Ramovėje nuolat degdavo amžina ugnis, ir čia buvo garbinamas gal ir svarbiausias senprūsų dievas — derliaus dievaitis Kurkė. Jam ten kasmet derliaus nuėmimo laikui buvo pastatomas naujas paveikslas, o senasis sudeginamas.

Senprūsų dievaiko Kurkės vardas yra minimas istoriniame dokumente — "Christburgo sutartyje", sudarytoje 1249 m. kryžiuočių ordino ir trijų senprūsų giminių, kur minimi dievai, kuriuos senprūsiai privalo nustoti garbinti.

Vokiečių kronikininkas Hartknoch savo veikal "Preussische Kirchen Historia" nurodo, kad Heiligelinde (šventoji liepa) apylinkėse buvusi ramovė, kurioje buvę garbinami trys senprūsų dievai (jų vardai neminimi). Be to, reikia pridurti, kad dar neseniai prie pat šv. Liepos kaimo buvo vietovė (vokiškai vadinta) Ramten. Šio vietovar-

Angolos nepriklausomybės siekiantis karys paskutiniomis dienomis turėjo kelti šautuvus, bet jis nepajėgė pasipriešinti Kubos karių valdomiems Rusijos tankams. Vadybė išakė karius pasidėti ginklus ir stebėti valdžią pagrobusių grupės tolimesnius žingsnius. Kubiečiai kariai nesirengia įvykti iš Angolos.

džio šaknis bendra su žodžiu ramovė ir patvirtina prielaidą, kad čia iš tikrųjų būta ramovės. Senprūsiai užkariavus, sunaikintos ramovės vietoje buvo pastatytas Trejybės vienuolynas ir bažnytelė. Ji buvo pastatyta aplink ten augusią liepą, ir tokiu būdu liepos šakos apdengusios visos bažnytelės stogą. Nuo jos ir vietovė vėliau gavusi savo pavadinimą Heiligelinde (šventoji liepa).

Atrodo, kad tokiu būdu galima paaiškinti šį vietovardį, jei atmesime legendą, susijusią su stebuklinga Marijos figūrele. Kyla vien klausimas, kodėl bažnyčia ir vienuolynas buvo pastatyti kaip tik takti pagoniškojo religinio kulto vietovėje? Atrodo, kad tai buvo sąmoningas taktinis poslinkis. Užkariautiems senprūsams daug lengviau buvo prirasti prie naujų krikščioniškų dievų, jei jiems skirta šventovė buvo pastatyta jų ankščiau garbintos ramovės vietoje. Sena religinė tradicija lyg ir buvo toliau tęsiama, pakeitus vien pagrindinius veikėjus. Istorikas Voigt mano, kad prie kiekvienos senprūsų ramovės buvęs ir derliaus dievaiko pašventas laukas. Ir iš tikrųjų sename vokiškame buvusių Rytprūsų žemėlapyje apstu vietovardžių su šaknimi "Kurk", arba "Church". Paminėsiu tik kelis: Kurklauk, Kurchefeld ir Gižicko apskrityje esantį kaimą Kruklandi. Reikia manyti, kad šios vietovės pirmąkart pavadinimas buvęs Kurklaukė. Beje, buvusioje Gižicko ir Kentšino apskrityje yra ir daugiau iki šių dienų išlikusių vietovių su grynai baltiškais, gal konkrečiau senprūsiais pavadinimais. Pav.: Mulawki (Mulaukės), Podlawki, Kiemlawki (Kiemlaukis), Platlawki (Platlaukis), Windykajmy, Plinkajmy ir t. t.

Be ramovių — senprūsiai garbino ir kitus religinio kulto objektus, kaip antai: šventus miškus, elkes (palygink Elk miesto pavadinimą), ežerus, upes ir pan. Netoliese Olštineko miesto yra ir dabar kaimas Świętajny (Sventainių kaimas) ir neseniai dar buvo to paties pavadinimo ežeras (vok. Schwenteiner See). To paties pavadinimo vietovę rasime Olecko apskrityje).

Taigi senprūsų gentys išnyko iš politinio Europos žemėlapi. Sužlugus sukilimams, jų likučius kryžiuočiai arba perkėlė, arba germanizavo, arba tiesiog išžudė, bet jų dvasinės kultūros pėdsakai pasiliko iki šių dienų, kad ir čia minėtos šventos Liepos vietovės pavadinime.

Eug. Petruskevičius

DIDESNĖ DALIS ILLINOIS GYVENTOJŲ PASISAKĖ UŽ ŠAUDYKLIŲ UŽDRAUDIMĄ

Iš 818 žmogų užsienio pernai Chicagoje 59 nuosimčiai padaryta šaudyklėmis

Nusistatymas uždrausti paravinėti ir turėti rankinius šaunamus ginklus didėja visame Ilinojuje, ypač pietinėje pusėje (downstate), kaip parodė Chicago Sun-Times padaryta viešosios opinijos apžvalga, kuri parodė, kad 58 nuosimčiai visų valstijos gyventojų yra uždraudimo šalininkai; praėjusių metų rugpjūčio mėnesį uždraudimui pritarė 52%.

Apklausinejant gyventojus dalimis, daugiausiai pakitusios pažiūros pietinėje Ilinois dalyje, kur per apklausinėjimą rugpjūčio mėnesį 36 nuosimčiai pasisakė už įstatymais uždraudimą ginklų parduoti ir turėti, bet 50 nuosimčių buvo prieš uždraudimą.

Chicago mieste pritarimas rankinių šaunamųjų ginklų uždraudimui iš 62 nuosimčių praėjusių metų rugpjūčio mėnesį iki dabartinio apklausinėjimo padaugėjo iki 72 nuosimčių. Chicago priemiesčiuose rugpjūčio mėnesį tokių ginklų uždraudimui pritarė 63% ir visuose šešiuose prie Chicago miesto prienanciuose apskrityse šaunamus ginklus visiškai uždrausti pageidavo 62%.

Daugiausiai ginklų uždraudimo reikalauja Chicago srities gyventojai, kadangi čia tokie ginklai panaudojami kriminalui daryti ir žmogžudystėms. Pavyzdžiui, iš 818 žmogų užsienio Chicagoje praėjusiais metais 59 nuosimčiai jų buvo padaryta rankiniai šaunamaisiais ginklais. Policijos žiniomis iš 126 pareigų einant nužudytų policininkų praėjusiais metais 91 nužudymų buvo padaryta rankiniais šaunamaisiais ginklais.

Daugumas moterų prieš ginklus

Visiems — kriminalistams ir doriems piliečiams vienodai uždrausti ginklą atrodo labai šališka ir yra šališka. Piktadarys kriminalui daryti gali ginklą įsigyti kontrabandos keliu, o ką dora pilietis turi daryti, neturėdamas kuo piktadario pagąsdinti?

TIKRINAMI MEDICAID PATIKETINIAI

Čikaga. — Ilinojaus draudimus prižiūris departamentas pradėjo tyrinėti ar katalais Medicaid fondų dabartiniai ir buvę patikėtiniai, kaip Cure Healt Plan Inc., nebūda pikta valia saviems tikslams panaudoję fondo lėšas.

The Sun — Times rašė, kad buvusios patikėtos kompanijos pareigūnai skundžia viens kitą, tas ar tas išieškojęs Medicaid fondo 300.000 dolerių.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJENAS"

Help Keep Our Economy Strong

BUY U. S. SAVINGS BONDS

J. Pr.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

A. VISIT TO SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. Čikagietis išpūdziai okupuotoje Lietuvoje apsilankius. 101 psl. Kaina \$1.00.

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista. 150 psl. Kaina \$2.50.

Kristijonas Donelaitis, THE SEASONS. Klasinės poemos "Metai" poeto Nado Rasteno vertimas. Gražus leidinys, 127 psl. Kaina \$3.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršelais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiusus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

LIETUVOS VARDŲ KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo labai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDŲ KILMĖ. Minkšti viršeliai, kaina \$2.00. Knygelė jums bus pasiūsta, jei du dolerių atsisiųsite šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$40,000

8929 So. HARLEM AVE., Bridgeview, Illinois 60455 Tel. 598-9400

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4441 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4478

5 1/4 %

Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

PUIKI KNYGA, PARAŠYTA SU MEILE. LIETUVAI IR ŽEMDIRBIAMS

Dr. Juozas Dauparas. ŽEMĖS ŪKIO ŠVIETIMAS. Studija. Išleista Chicagoje 1968 metais paties autoriaus lėšomis. Knyga dviejų dalių: Žemės ūkio švietimo problemos ūkininkų krašte. II dalis: Žemės ūkio švietimas Lietuvoje.

Autorius savo žodyje rašo: "Jei liūdnas lietuvių tautos likimas nebūtų sutrukęs Lietuvos nepriklausomybės gyvenimo ir nebūtų sugriovęs gražiai išaugusių ir suklestėjusių Lietuvos politinių, ekonominių ir kultūrinių laimėjimų, šiandien, drąsiai galima sakyti, lietuvių tauta galėtų didžiuotis ir džiugauti savo žemės ūkio kultūros vaisiais ir prilygti patiems iškiliosioms Europos tautoms".

Knygos apie žemės ūkį atrodo tik žemdirbiams skaityti, kadangi absoliuti lietuvių tautos dauguma (88.12%) buvo ūkininkai ir po pasaulį išblaškyti lietuvių absoliuti dauguma yra arba patys buvę ūkininkai, arba ūkininkų vaikai, reiškia, kad ši knyga bus brangi absoliučiai lietuvių daugumai, ypač kadangi knyga su tokia meile Lietuvos žemei parašyta, kad pradėjus skaityti nebesinori pertraukti. Knyga autorius skiria lietuvių šiais žodžiais: "Dėkingas sūnus — mylimai tėvynei Lietuvai".

Knygos 300 puslapių su daug vaizdelių ir lentelių, kaina tik \$5.00. Gaunama Naujienose.

Čekį arba Money Orderi siųsti tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasieksime.

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

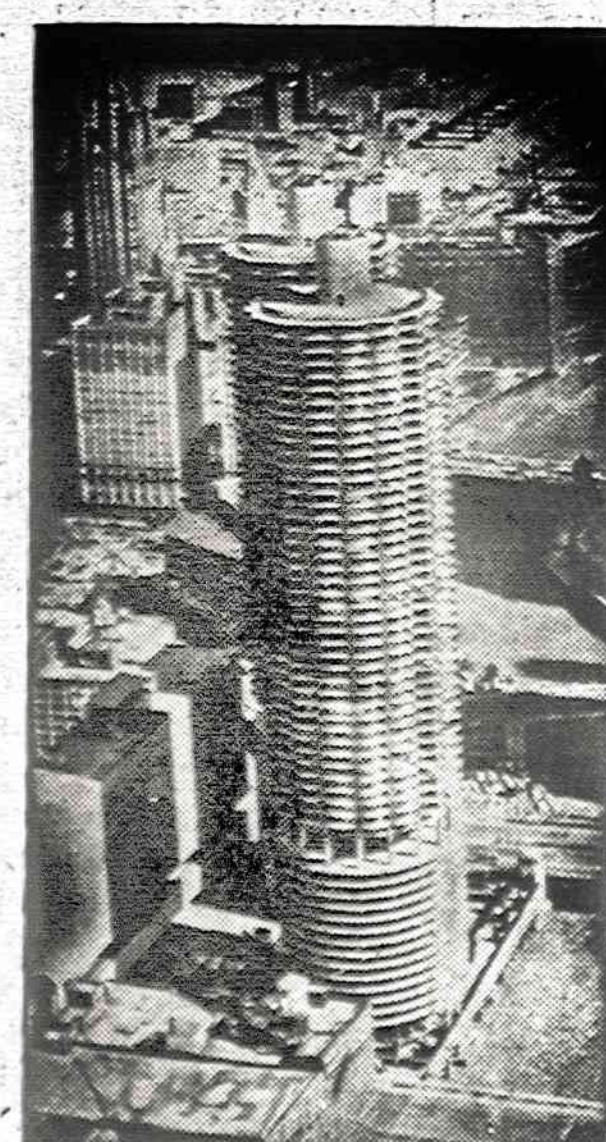
Ansambliai, chorai, grupės, užsakičius 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knyga galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4 %

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4 %

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

TEL. 421-3970

Išlaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.00 per three months, Canada \$30.00 per year, other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Pirminiai rinkimai

Visame krašte eina pirminiai rinkimai. Net prezidentas Fordas, užimtas įvairiausiais valstybės reikalais, stumia juos į šalį ir skuba į Masachusetts, Floridą, Ilinojų ir kitas valstijas, kad galėtų išdėstyti savo planus ir įtikinti balsuotojus, kad savo balsą atiduotų jam, o ne kuriam kitam prezidento pareigas eiti norinčiam respublikonui.

Pirminių rinkimų sakytose kalbose paaiškėjo visa eilė gana svarbių valstybinės politikos dalykų. Prezidentas Fordas, kalbėdamas Floridoje, pareiškė, kad jam nepatinka žodis "detentė" ir jis pasizadėjo savo kalbose jo daugiau nebevertoti. Jis nevertos šio žodžio, nes jam nepatinka visa dabartinė detentės politika. Jis detentės politikos neišgalvoja. Ji jau buvo kitų politikų primesta ir bandoma taikyti didelių valstybių santykiams normuoti. Bet dabar paaiškėjo, kad ta detentės politika yra vienašališka. Vienoje vietoje bandoma mažinti įtampą, o kitoje vietoje rusai labai žiauriai kišasi į kitų valstybių reikalus. Portugalų išlaisvintą Angolą rusai padarė savo kolonija vakariniame Pietų Afrikos pakrastyje. Toki dalykai prezidentui nepatinka, todėl jis savo kalbose šio žodžio daugiau nebeverta.

Pirminių rinkimų metu atsisižija ir menkesnio svorio politikai. Svarnesnieji vėtymo metu toliau nukeliai ir pasilieka, o lengvesnieji susimaišo su pelais. Vienam kitam pirminiai rinkimai gali nepatikti, bet jie skaitosi su tikrove, pasitraukia ir nutyla. Buvęs Kalifornijos gubernatorius Reagan norėjo būti respublikonų partijos kandidatu. Jis keliais atvejais gana niekinančiai atsiliepė net apie prezidentą Fordą, bet pirminiai rinkimai ne tik respublikonai daugiau pasitiki prezidentu Fordu, negu buvusiu gubernatoriumi Reaganu. Buvęs kino artistas Reagan vis dėlto tvirtina, kad jis ir toliau dalyvausiąs pirminiųose rinkimuose, nes jis tikisi kitose valstijose surinkti daugiau balsų. Protingesnieji politikai negavę daugiau balsų, pasitraukė iš kovos, o užsispyrėliai nori brangiau mokėti už pamokas.

Antradienį bus pirminiai rinkimai ir Cook apskrityje, kur gyvena daugiausia lietuvių. Visi lietuviai, turį teisę balsuoti, turėtų dalyvauti pirminiųose rinkimuose. Kiek-

vienas privalo žinoti, kad pirminiais rinkimais nustatys tiksliai kandidatus, kurie turės teisę kandidatuoti rudenį, kai balsai bus paduodami už tikrus kandidatus. Pats įtakingiausias lietuvis politikas yra senatorius Frank Savickas. Jis priklauso demokratų partijai, jis yra įsitraukęs į patį kovos sukūrį ir aktyviai dalyvauja ne tik pirminių rinkimų kovoje, bet ir tolimesneje demokratų partijos kovoje. Didele dauguma praeitų rinkimų metu paklausė Savicko ir atidavė savo balsus demokratams. Jie gavo pirmą lietuvių aldermaną Jakšy, ir keli įkėlė koją į savivaldybę. Dauguma lietuvių ir šį kartą balsuos Savicko pasiūlytus kandidatus, nes jie žino, kad Savickas rūpinasi ir Lietuvos reikalais.

Lietuviai respublikonai balsuos už Kazimierą Oksą, kuris kandidatuoja respublikonų partijos sąraše savivaldybės dokumentų registratoriaus pareigoms. Reikia neužmiršti, pirminiai rinkimai tiksliai padės dviem didžiosioms partijoms nustatyti partijų kandidatus. Bet kiekvienas pilietis turi žinoti, kad pirminių rinkimų metu galima ir prašyti kandidatus pageidaujamoms pareigoms. Jeigu atsirastų daug balsuotojų, kurie prašytų pageidaujamo kandidato vardą pirminių rinkimų metu, tai rudenį jis gali būti įtrauktas į kandidatų sąrašą ir būti išrinktas.

Neužmirškime, kad Gečio ir Gallos suskaldyta Bendruomenė taip pat skelbia "rinkimus". Būtų buvę protingiau, kad atsakingi Bendruomenės pareigūnai būtų radę bendrą kalbą su atskeltaisiais ir šiuos rinkimus panaudoję suskaldytai bendruomenei suvienyti, bet lietuvių vienybė, atrodo, jiems mažai terūpi.

Jie būtų galėję susitarti su atskeltaisiais, priimti tokias rinkimines taisykles, kad viena grupelė negalėtų vartoti klastos ir įmesti į balsavimo dėžę kelis šimtus jau iš anksto sužymėtų balsavimo kortelių ir tokiu savo elgesiu niekais paversti visus rinkimus. Buvo klastos liudininkai, bet niekas jų neklausinėjo, klastotojai neišskel-ti viešumon. "Rinkiminės" taisyklės buvo taip surašytos, kad niekas nieko tikrinti negalėtų. Tai patvirtino, garbės teismo narys, turėjęs klausimą svarstyti ir iš esybės pasisakyti.

Veiklus ir įtakingas Floridos bendruomenininkas Petras Šilas siūlė šiuos Bendruomenės rinkimus atidėti, paruošti visiems priimtinas taisykles, kurios apsaugotų organizaciją nuo galimos klastos ir rinkimų pagalba išspręstų kelis lietuviams rūpimus klausimus, bet į patyrusį žmogaus pasiūlymą nekreipta jokio dėmesio. Su tomis pačiomis skylėtomis taisyklėmis ir dar su žemesnio kalibro garbės teismo nariais einama prie rinkimų, kurie dar labiau suskaldys Amerikos lietuvių.

Bendruomenės reikalų lietuvių negalės sutvarkyti. Tai priklauso nuo mažos politikų grupelės, kurie yra pasiryžusi vadeles laikyti savo rankose. Lietuviai turėtų pasimokyti iš amerikiečių, kurie antradienį dalyvaus pirminiųose rinkimuose Cook apskrityje. Kiekvienas balsuoti turįs teisę lietuvis turėtų dalyvauti pirminiųose rinkimuose ir pareikšti savo valią. Kiekvienas turėtų progos pasiteirauti, kokių priemonių amerikiečiai imasi, kad rinkimuose nebūtų klastos. Kol lietuviai neišmoks dirbti visuomeninio darbo be klastos, tai bus gana sunku susikalbėti.

SKAITYKITE NAUJIENAS GARSINKITĖS NAUJIENOSE

JONAS NASLICIUS

K. ŠKIRPOS KNYGA "SUKILIMAS" IR SLAPUKAS P. KRIAUNYS

Pasislėjęs po svetima pavardę P. Kriaunys, 1975 m. lapkričio 20 d. "Dirvoje" 67 Nr. paskelbė rašinį: "Dar del Škirpos svaitėjimo", kuris tęsėsi "Dirvos" laidose 1975 m.

Kadangi P. Kriaunys tame savo rašinyje palietė ir mane del mano 1975 m. birželio 6 d. straipsnio "Dirvoje", todėl aš laikau reikalinga pareikšti sekančias savo pastabas.

Kai K. Škirpos knyga — "Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti" — buvo išleista, aš parašiau "iDirvoje" tos knygos pristatymą skaitančiai visuomenei. Trumpai išdėčiau tos knygos turinį, kad suinteresuoti žinotų, apie ką toje K. Škirpos knygoje rašoma ir pažymėjau, kad autorius atliko didelį darbą ir pasitarnavo Lietuvos istorijai.

Slapukas P. Kriaunys rašo, kad aš klaidinu Lietuvos visuomenę, kad aš neatsikiuriu pelų nuo grūdų, kad ta knyga tik klaidina Lietuvos istoriką, kad aš skelbiu K. Škirpos kultą ir kad aš klystas teigdamas, kad K. Škirpos knyga turėsianti didelę vertę Lietuvos istorijai.

Aš savo rašinyje "Pristačiau skaitančiai lietuvių visuomenei ir pati knygos autorių K. Škirpa, paminėdamas, kad K. Škirpa buvo vienas iš pirmųjų savanorių-kuriant ir organizuojant 1918 m. Lietuvos kariuomenę kad 1919 m. jis, būdamas dar jaunas karininkas, jau buvo pulko vadu ir kariuomenės frontuose su Lietuvos priešais, kad K. Škirpa buvo Lietuvos Kariuomenės Generalinio Štabo Viršininku ir Nepaprastu Lietuvos Pasirūpinimo ir Iga-liotiū Ministeriu Lenkijai-Vašuvoje ir Vokietijai — Berlyne.

Lietuva rusų okupuota jau daugiau, negu 30 metų. Užaugo per tą laiką emigracijoje dvi naujos kartos lietuvių, kurie Nepriklausomos Lietuvos visai nematė arba nebeatsimena. Supažindinau emigracijoje lietuvių jaunumą su K. Škirpos asmeniu, kad žinotų, jog ne eilinio asmens ta knyga parašyta, bet Nepriklausomos Lietuvos aukšto laipsnio kariškio ir žymaus diplomato.

Slapukas P. Kriaunys tai vadiną, kad aš skelbiu K. Škirpos kultą. P. Kriaunys nesugaulo kulto sąvokos. Kultas būtų tuomet, kai nuolatos asmuo būtų garbinamas ir tas gar-

binimas nuolatos būtų kartojamas žodžiu ir raštu. Aš gi pirmą kartą savo gyvenime rašiau apie K. Škirpą, jo knyga pristatydama visuomenei.

Nepatinka P. Kriauniui mano nurodymas, kad yra K. Škirpos knygoje ir fotografijų. Gi P. Kriaunys pats savo rašinyje 1975 m. gruodžio 11 d. "Dirvoje" ilgai išvedžiojime minėto fotografijas ir nurodo, kad dar daugiau fotografijų K. Škirpos knygoje turėjo būti. Kur gi logika? Jeigu aš pažymėjau savo rašinyje apie nuotraukas, tai negerai, o kai Kriaunys nurodo, tai jau gerai.

P. Kriaunys, rašydamas apie K. Škirpos knygą, pasimetęs pats sau prieštarauja. Pradedamas savo rašinį 1975 m. lapkričio m. 20 d. "Dirvoje" P. Kriaunys rašo: "Našliūnas klysta be jokios atsargos teigdamas Škirpos pasakas turesiančias didelės vertės Lietuvos istorijai ir tuomi pateikdamas nepagrįstą teigiamą šviesos visuomenėje".

O baigdamas savo rašinį, užmiršęs ką parašė pradžioje, jau 1975 m. gruodžio 11 d. "Dirvoje" rašo priešingai: "Neabejotinai knygos vertė yra ta, kad joje sukaupia apskritai istorikui įdomių vokiečių valdžios dokumentų, liečiančių Lietuvą ir kitus Rytų Europos kraštus".

Pats P. Kriaunio to straipsnio užvartymas, tame rašinyje jo minčių dėstymo būdas, arrogantiškas, grubus stilius rodo tendenciją K. Škirpą pa-niekinti ir nužeminti. Pacituosiu slapuko P. Kriaunio ketelą ištraukų iš jo rašinio: 1975 m. lapkričio 20 d. "Dirvoje": "Ir Škirpa, matyti, nesuvokdamas padėties, tur-būt iš įniršo, ap-maudo ir pagiežos Smetonai bei tautininkams, kad jie 1926 m. gruodžio 17 d. lėmė jo nusodnimą iš valdžios balno, tuoj pačiūps Maskvos vilnių Poz-dniakovo masalą, pasikabino ant Kremliaus meškerės, kaip ir kai kurie kiti Škirpos partijos vadukai su pačiu Paleckiu priešakyje". "Taigi, viešai žinomi Škirpos veiksmai bolševikų okupacijos pačioje pradžioje ir dabar šio kis knygoje jų aprašymo būdas atspindi daugiau jo geismą prisilaizyti naujiesiems Lietuvos viešpa-čiams, kaip pastangas jiems priešintis."

1975 m. lapkričio 27 d. "Dirvoje": "Taigi dar viena ten-

Sen. Henry Jackson, daugiausia balsų gavęs Massachusetts valstijoje, savo kalbas Floridos gyventojams, bet Floridos demokratai daugiau balsų atidavė politikui Jimmy Carter, Floridoi sen. Jackson gavo trečią vietą, o antrąją vietą stovį gub. George Wallace. Jacksonas važinėja po visas valstijas ir įtikinėja demokratų, kad jis bus geriausias partijos kandidatas prezidento pareigoms.

ka pridėti prie visų Smetonos klaidų, kad tokį vyra taip ilgai laike atsakongose Lietuvos Valstybės pareigose."

1975 m. Gruodžio 11 d. "Dirvoje": "Stasys Lozoraitis, iš pat Škirpos panosės, numesęs Kybartų aktus, kurie visais požiūgiais jam priderėje"... "Škirpa pats nepagalėjo apibendrinti ir įvertinti 1941 m. birželio 23 dienos viešotinio sukilimo prieš lietuvių tautos pavergėją, bet šio įvykio pui-kų vertinimą nusirašė iš Bronio Railos — "Versnių ir verpetų"... "Knygos kalbai ir rašybai nėra kas prikišti. Betgi Stilius" Stilius-visiškai nevalyvas: skurdus, nusisintas, vadinamas kanceliarinis. (mėgtas kiek paprususių savamokslų valsčiaus raštinių)... "Toks fotografijų sudėrimas byloja autoriaus ne tik skonio, bet ir išmonės stigliu".

(Bus daugiau)

DR. A. J. GUSENAS

SAUGOK SAVA SVEIKATĄ

Maistas yra tavo vaistas,
o vaistas turi būti maistas

MAISTAS

no organizmui. Mityboje esantieji veiksniai, kuomet nuryti būna žymiai pakeičiami, mūsų viduriuose virškinimo organų. Jų dėka mūsų nurytas maistas pereina kraujo apytaką ir būna energijos aruodu visai mūsų kūno mašinerijai.

Skubus valgymas, maisto nesukramtymas, didelių kėšnių nuryjimas, negali būti darniai suvirškintas. Toks valgymas yra nesveikas ir tik pagreitina virškinimo aparato suardymą dar žmogui esant jaunatvėje. Maisto veiksmas prasideda su jo įdėjimu į burną. Čia tuojau jis pereina cheminį reakcijos veiksmą fermentaciją, kuris atsikartoja skrandyje ir užsibai-gia žarnose. Tokis cheminį veiksmų maisto pakeiti-mas burnoje, skrandyje ir žarnose, vadinasi maisto virškinimu, arba jo malimu.

Maisto virškinimui talkininkauja daug organų, kurių kožnas turi atlikti savo uždavinį. Užtai reikia gerai maistą sukramtyti, nes maistas tik apkramtytas ir nurytas dideliais smoliais, nebūna suvirškintas ir neteikia naudos. Vien tik geras maisto sukramtymas teikia vnsio kūno sveikatingumą ir palaiko ilgiau jaunatvę.

Burnoje po pažandėmis yra trys poros liaukų, kurios per savo kanalus leidamos sultis, maistą suvilgo, bei suselėja. Juo maistas sausėnis, tuo daugiau jam selių reikia, norint jį tinkamai suvilgyti, nes sau-

so maisto nuryti negalima. Seilės ir padaro pradinį maisto virškinimą ant jo krakmolinių dalių karbony-maisto virškinimą ant jo krakmolinių dalių karbohy-dratais vadinamų. Iš burnos maistas keliauja į skrandį, iš skrandžio į žarnas ir tolia eiga jis esti virški-nimas iki pasiekia išeinamąją atvarą.

Masto virškinimas viduriuose vyksta valios veiks-mais, be žmogaus žinios ar jautimo. Kodėl taip yra, dar iki šiol medicinos mokslo pažanga nesugebėjo iš-studijuoti ir pilnai išaiškinti.

Krakmoliniai valgiai yra naudingi ir būtini svei-kam žmogui arba sergantiems įvairiomis ligomis. Bet jie yra nesveika naudoti turint cukrinę ligą. Dažnai būna, jog žmogus net nežino, kad jo organizmas ne-gali jų sunaudoti, nes krakmolo perviršis nuodija jo organizmą ir kartais net priartina mirtį.

Maisto kokybė ne kiekybė yra svarbiausias dės-nis žmogaus sveikatos. Nedavalgymas veda prie ligos, tiesioginė liga yra persivalgymas. Kaltas ne maisto trukumas, bet jo perteklius, kuris veda prieapknizmo. Beje, visi apkūniai žmonės yra ligoniai. Maist-u yra vadinama viskas, kas žmogaus gyvybę palaiko normaliam stovyje. Bėda yra ta, kad žmogus nenau-doma to maisto, kuris būtiniausias jo kūno organiz-mui!

MINERALŲ SVARBA ŽMOGUI

Nūdien žmonės labai mažai sau telpa už galvą kaž-kokiais ten mineralais, o tuo tarpu be mineralų reikia-mo kiekio, ir geriausias valgis sveikatos — eiti negalė-tų. Žmogui būtinai reikalinga kalkių kaulams ir dan-tims, geležies kraujui, fosforo smegenims ir dirg-sniams: reikia sodos, potašius, magnizijos, siera, chlorino, jodo, reikia jų kraujo ir ląstelių skysčiams,

kad galėtų kaitytis, reikia jų medžiagų kaitos reiški-niams.

Gamtiniai valgiai turi pakankamai įvairių reikia-mų mineralinių druskų, už tat aukštai civiliziuotose valguose jų didžiai stinga. Balta duona, pyragaičiai, džioviniai ir kitokie gardėsiai, vieton būtinų minera-lų, turi nereikalingų saldumynų, prieskonių ir kitokių erzinančių priemaišų.

Nereikia naudoti per daug valgomosios druskos, nes nesveika, sunkiau esti maistui susigerti ir naudon-sueiti. Nereikia ir vandenį pamišti. Mažiausiai van-dens reikia bent tris stiklines per dieną išgerti, vasa-ros metu daug daugiau. Vanduo galima ir valgant ir pavalgius gerti, tik vanduo neturi būt per daug šaltas. Vanduo padeda maistą iššūpinti ir kraujan susigerti ir taipgi nudėvėtoms medžiagoms prašalinti.

Beje, mineralinių druskų aruodas yra vaisiai, dar-žovės, uogos, riešutai, pienas ir kiaušiniai. Pienę yra daug kalkių, bet mažai geležies. Kiaušiniuose yra fos-foro, siera, ir vitaminų. Ropėse daug potašius, jų lū-pynose dargi ir kitokių mineralų. Reikia vartoti vai-siai ir grūdai su žievele, nelupus, nesukutus, tik gerai apiplovus.

Mineralai padeda kraujui ir audiniams reikiamų jiems šarmų gauti; dirksnių ir audinių ląstelių dar-bams mineralų būtinai reikia; jų būtinai reikia kū-nui augti ir rituliotis, kaulams kietėti ir audiniams nuo ligų apsiginti. Pieno valguose nereikia šykštėti. Augantieji vaikai turėtų kasdien tris stiklines pieno išgerti, o suaugę nors vieną stiklinę pieno išgerti per dieną.

Nuo stokos kalkių augančių vaikų kūne kyla kaulų suminkštėjimo liga rachitas. Taipgi augančių vaikų ir dantys susimontuoja minkšti ir greitai juos pavei-

kia pūvimo bakterijos. Vaikams dar neužaugus, jų dantukai jau kiauři, išpuvę, desnos kraujuojos, pū-liuojančios. Visai nenuostabu žinoti, kad šiaandien 95 procentai vaikų turi kortozinuotus dantukus! Tai vis nuopelnas šių dienų moderniškos mitybos, kurioje yra didelė stoka ne vien tik mineralų, bet ir vitam-i-nų, kurie esti būtiniausi visiems sveikatingumą išlai-kyti.

Mineralai tai yra neorganinė medžiaga, kaip ge-ležis, varis, kalkės ir kiti. Žmogaus kūna, turi jų būti-nai gauti, vienu iš jų daugiau, kitų mažiau. Minera-lai atlieka labai svarbų vaidmenį žmogaus organi-z-me. Ypač esant jų trūkumui augančių vaikų maiste, nes kyla kaulų sunminkštėjimo liga — rachitas. Nū-dien šia šia liga serga baltųjų 50 procentas, o juodų-jų net — 75 procentas.

Kalkių ir fosforo junginys yra vieni iš svarbiau-sių ir būtiniausių mineralų, kurių tikros normos ne-gaunant žmogaus sveikata negalėtų pasilaikyti gena-me stovyje. Kaulai ir dantys susimontuoja viei tik iš kalkių, duodančių jiems kietumo ir stiprumo. Be kalkių, kaulai būtų minkšti ir lankstūs, kaip guma beikremzlė. Bene kremzlė ir yra kaulo montavimosi pradžia. Vėliau kalkės ją pakeičia ir padaro kietu bei tvirtu kaulu.

Dažnai esti, kad augančių vaikų mityboje būna stoka kalcio ir fosforo mineralų ir nuo to paėina klau-lų minkštumas, jie visai išsikraipo, o labiausia, tai kojų kaulai būna kreivi. Kalcijus yra būtinas ne tik kaulams, bet ir visam organizmui, o labiausia sme-genims ir dirksniams. Prie kalcio ir fosforo mineralų yra būtinas ir vitaminas D. Būtiną valgyti maistą, kuris savyje turi pakankamai šių 3-jų medžiagų. Jų (Bus daugiau)

TELEF. PR 9-3229

DR. ANNA BALUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais ir penktadieniais 1-5 val.
ir šeštadieniais 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą seštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS

Tel.: 561-4605 ir 489-4441
O.F.S.A.I.:
1002 N. WESTERN AVE.
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 9-9867

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPECIALISTAS
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinus ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradienį nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-6 val. vak. Seštadienį
naudojasi 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Benda-
žai. Speciali pagalba koloms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: Prospect 6-5084

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

POMĖGIŲ INDUSTRIJA

Didžiosios dresijos metais
amerikiečiai ieškojo būdų, kaip
nebrangiai ir naudingai pra-
leisti laisvalaikį. Tokiu būdu
prasidėjo įvairių rankdarbių,
puošmenų ir kitokių dalykų
gamyba bei praktika, natu-
raliai išaugusi į apie pusantro bi-
lijono dolerių pomėgių indus-
triją ir biznį.

Šiuo savo rašinėliu ateinu
pagelbon dr. Jonui Adomavi-
čiui, savo veikla ir Sveikatos
skyrių straipsniais norinčiam
tarnauti savo tautiečiams stai-
giai besikeičiančiose moder-
niųjų laikų situacijose. Jis su
savo būreliu bendradarbių pro-
pagoja visokią veiklą, ne-
nieko neveikimas veda į
greitą sunykimą.

Pomėgių arba Hobby indus-
trijos sąjungos apskaičiavimu
už įvairius šios srities gami-
nius 1965 m. buvo gauta \$652
milijonai, o jau 1974 m. gauta
1.3 milijonų dolerių. Dabar kas
penktas amerikietis praktikuo-
ja kokį nors pomėgį, daugeliui
milijonų rengiantis išnau-
doti savo gabumus mėgstamo-
se srityse.

Neskaityti smulkiosios gėli-
ningystės ir daržininkystės pir-
ma vietą užima filatelija. Da-
bar yra apie 16 milijonų pašto
ženklų rinkėjų ir tas skaičius
nuolat didėja. Informacijai
teikia The U. S. Stamp Infor-
mation Service, Office of Phi-
latelic Affairs, U. S. Postal Ser-
vice, Box 764, Washington, DC
200 44.

Artima filatelijai yra nu-
numizmatika arba retų mone-
tų ir pinigų rinkimas. Tam
yra sudaryta sistema su gausia
literatūra ir nurodymais.
Juos galima gauti numizmati-
kos bei suvenyrų prekyboje.
Tokią krautuvę turi Ričardas
Estka, Chicago's Brighton Parko
apylinkė. Tai yra pelnin-
gas pomėgis, nes retesniųjų pi-
nigų kainos kiekvienais metais
žymiai pakyla.

Paskutiniai metais tapo ma-
da ieškoti, pirkti-parduoti ir
puošti savo rezidencijų salio-
nus bei valgomuosius ir šeimos
kambarius įvairiomis senienomis.
Be abejo jų gausiai yra se-
nosios mūsų emigracijos namų
rūsiuose, palėpėse ir garažuose.
Senienų vertė ne visada
priklauso nuo senumo, bet nuo
pareikalavimo. Pavyzdžiui, už
vieną Elvis Presley įdainuotą
plokštelę vienas sumokėjo \$1-
500.

Greitima senienoms šaka yra
primityvaus meno rinkiniai.
Šios biznio šakos pirmūnais
Chicagoje yra jauna lietuvių
šeima, turinti primityvaus me-
no krautuvę garsiojo senamies-
čio artumoje. Apie senienų ir
primityvaus meno dalykų pir-
kimo pardavimo galimybes pa-
tirtina teirautis tų dalykų
krautuvėje, kurios dažnai turi
savo klientų užsakymus.

Visai netiesiogiai ameri-
kiečiai yra apkalbami susun-
kimu. Tai netiesa. Amerikoje
kiekvienam šuniui yra apie
7,000 žuvelių namų akvariu-
muose. Iš viso yra apie du bi-
lijonus žuvelių, laikomų dau-
giausia 10 galonų gana pigiu
se stiklo tankuose su oro pom-
pa, filtru bei kitais priedais.

Taip pat daugelis savo ma-
lomumui laiko kanarėles ir ki-
tus giesmininkus ar kalbėtojus.
Čia tenka pastebėti apie au-
gancius "paukščių stebėtojus"
ir jų klubus, kurių nariai savo
žiūronus kartais mieliau nukrei-
pia nuo pankstelių bei gamtos
vaizdų į jaunas mergaites...

Fotografavimas yra taip
taip pat auganti pomėgių ša-
ka. Kai kurie lietuviai foto-
mėgėjai yra pasiekę profesio-
nalių lygį. laimėję geras kon-
kursų premijas amerikiečių bei
tarptautiniuose konkursuose.
Informacijas teikia bei kon-

kursus organizuoja foto reik-
menų gamyklos, prekybosvietės,
laikraščiai ir klubai.

Aviacija ir lėktuvų mode-
liai yra nuolat auganti pomė-
gių šaka. Tai geras, bet gana
brangus užsiėmimas, nes pa-
prasčiausias radijo bangomis
valdomas modelis kainuoja
apie \$60, gi sudėtingesnis ir
pilno manevravimo lėktuvėlis
kainuoja apie \$350.

Jaunieji aviatoriai savo prak-
tiką pradeda aityvų gamyba
ir jų laidymu. Praeitais me-
tais New Yorko aityvų varžy-

NAUJIENOS, MANO BRANGIAUSIOS!

Trumpas laiškutis, nuo kurio, tikiuos, gyvenimas prasidės iš naujo.

I
Perskaitęs 1976 m. vasario 3
dienos Naujienose pensininko
Andriaus Mirono korespondenci-
ją "Pacifiko lagūnuose" (arba
"Trumpos žinios iš Kalifornijos
Tri-City apylinkių"), panūdau
ir aš šį bei tą parašyti iš savo
pensininkiškos aplinkos.

Kaip gal Naujienų skaityto-
jai pamena, prieš kiek laiko ir
aš, kaip tada jaunas pensininkas,
buvau pasidarys kone, o boy,
Jūsų nuolatinis kolumnistas iš
tolo. Rašiau apie viską ir net
apie čia be pėdsakų dingusį Scri-
bą, anuomet taip budriai budėju-
sį viename vietinių laikraštukų.
Rašiau, kol vieną dieną palečiau
didžiulį neliečiamybę. Už tą savo
rašinį susilaukiau tokia padėka,
nuo kurios aiktėčiau, netekau
žado... ir mano "kolumnų" e-
ra pasibaigę. Bet tiek to, kas buvo
— žuvo.

Grįžkime prie tikrosios šio
laiško inspiracijos, anos aukš-
čiau paminėtos jauno pensin-
ko korespondencijos nuo Pacifi-
ko krantų. Ją su dideliu smal-
sumu perskaičiau ir šį tą į savo,
iš po duklių ištraukta, bloknotą
nusiirasiau, prikerkdamas pasta-
bą, kad šis jaunas pensininkas,
— dabar laiko kone pacifikus
turdamas, — privales gerokai
padirbėti, kol jo korespondenci-
jos pasiekis reikiamo akuratumo.

Skaitau ten apie vieno to tri-
sičio miesto, Vistos, gyventojus
ir akis išpučiu. Pakartoju ir ste-
biuos, koks jauno pensininko ne-
apdairumas. Juk visiems, net
ir ten nebuvusiesiems, aiški tiesa
ar aiškus faktas, kad ten dabar
gyvena ir mūsų iškilius poetas
Bernardas Brazdžionis ir kuris
laikas kaip po jo eilėmis randa-
me pakištą Vistą, jo dabartinės
kūrybos išeities tašką. Na, jau
ko ko, bet Brazdžionio ten nepa-
stebėti, lygū nepastebėjimui
drąmblio tarp avelių. Tai juk
nedovanotinas žurnalizmo minu-
sas, toks nepastabumas.

Kažkas man vėliau iš pašalio
pašnibžda "Ar nepastebėjai, kad
toje korespondencijoje buvo su-
minėta ir svaigalių parduotuvė?"
Tai, gal, sako, korespondentas
joje per ilgai užsibuvo ir iki mū-
sų poeto sodybos nebenukako.
Tam turėjau pritari. Juk vie-
na kita kleboniška — tai jau
geras žingsnis į tikrą žurnaliz-
mą.

Bet vis dėlto atrodo, kad ko-
respondento būta netoli poeto so-
dybos, nes toje korespondencijo-
je suminėtas poeto kaimynas V.
Mikuckis, jo paverstas į J. Mi-

• Naujausia pomėgių šaka
yra individualios konstrukci-
jos baldų bei rakandų gamyba
iš specialiai paruoštos medžia-
gos. Tuo būdu daiktai pasiga-
minami sulig savo skoniu ar
net fantazija už trečdalį krau-
tuvinių kainos. Instrukcijos kai-
nuoja 50 c., gaunamos Rohm
nuoja 50 c., gaunamos Rohm
Philadelphia, Pa. 19140.

Apskritai apie daugelį pomė-
gių informacijas teikia Hobby
Industry Assn. of America, 200
Fifth Ave., New York NY 10010.

— Sigutė Pašlytė

kuckį. Tasai J. be abejo, asoci-
acija į Juozą, daug artimesnį kū-
rybiniam pasauliui.

Bet ir vėl tiek to. Kam lasi-
nėti netikslumus. Geriau apie
teigiamus. Sakysim, kad ir tie
daviniai pakilimai arba pasi-
kėlimai, bandant sukurti saunau-
s aktorių penketuko "bendruome-
nė". Korespondentas rašo, kad
tuoj po Kalėdų ten, Carlsbade —
jauno pensininko gyvenvietėje —
nusipirkęs didoką plotą žemės
lietuvių kilmės filmų aktorius
Charles Bronsonas ir į joje teks-
są su šiuo pagarsėjusiu lietu-
viu sueiti, tai su Vesotomis jie
sudarysį penkių bendruome-
nė...

Čia man prisiminė mažas nuo-
tykis iš mano jaunų pensininko
dienų. Susitinku savo mielą bi-
čiulį, — irgi jau pensininką, —
ir šis man pasiūlo sudaryti au-
to bendruomenę. Galėsime, sa-
ko; tada daug kur pakeliauti, juk
laiko turės dabar maras. "Ko-
kiais pagrindais?" — paklausiu.
"Nagi tavo automobilis ir val-
rotojas, o mano keleiviai".
Nuo tos "bendruomenės" aš atsi-
mečiau, nes man toji partnerių
lygybė nelabai patiko. Gal akto-
rių pasaulyje kiek ir kitaip?

II
Jau kuris laikas čia Los An-
gelėse klausomės radijo bango-
mis perduodamų eilėraščių, viso-
kių ir visokiomis progomis. Pa-
skutinių šeštadienį klausėmės kaž-
kokio anoniminio. Bet proga ne
anonimiška, o daugiau anemiš-
ka. Vienos artėjančios vestuvės.
Išteka Rita už Websterio. Ei-
lėraštį, neužsirekordavus, sun-
ku atsiminti, bet vienas posmas,
rudos, šiaip skambėjo;
Rūtelė.

Dukrelė tikro dzuko.
Eu mylimoju į Texas paspruko.

Tik ar nenugirdau, ar pats po-
etas nutylėjo, kad "be bažnyčios,
be altorių". Gal pabijojo plagi-
jato.

Bet jau paskutinį kartą —
tiek to. Noriu baigti prisimini-
mu bene prieš metus kitu nigris-
tu eilėraščių, irgi savotiškų ves-
tuvinių proga:
Jei tau kiek rūpi garbė Judėjos,
ar kad ir Vienybės sąjūdžio
— idėjos, —
tu nedejuoji, tu nevaitoji,
išleidi savo vienturtę dukrelę,
Rūtelę,
už palikuonio gimining Izraelio.

Tai tokios tokelės iš leigvyvų
pensininko dienių. Reikšdamas
pagarbą Naujienoms, tariau ne su-
die, bet iki pasimatymo!

Liudas Balvočius

SODYBU PIEVELES

Nieko nėra gražesnis apie namus, kaip graži žaliuojanti pie-
velė. Kiekvienas lietuvis didžiuojasi savo pievele. Amerikoje ne
visur galima gražias sodybų pieveles išauginti. Reikia patyrimo.
Dabar yra išėjusi nedidelė 40 puslapių agronomo A. Šeštojo knygelė,
kuri vadinas

SODYBU PIEVELES

Knygelėje surašyta viskas, kad būtų pieveles. Aprašyta kaip
zole užauginti, kaip žemę tręsti ir prižiūrėti. Naujienos šia knygelę
pardavinėja. Užsivaivusieji gali knygelę įsigyti už \$1.25. Jeigu
kas toliau gyvena arba nenori užsivaivuoti, tai gali atsisiųsti \$1.50 čekį
arba Money Order, o mes knygelę jam pasiųsim. Pinigus prašome
siųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

SVARBUS SUSIRINKIMAS

J. A. V. Reg. Lietuvių Bendruome-
nės Marquette Parko Apylinkės me-
tinis narių susirinkimas šaukiamas
kovo mėn. 28 d. tuojau po 11:30 pa-
maldu, parapijos salėje 6820 South
Washington Ave. Bus labai svarbus
reikalai aptariami. Prašoma visus
skaitlingai dalyvauti. Tuomi parody-
site, kad Jums rūpi ne tik savi rei-
kalai, bet ir kėnciančių lietuvių pa-
vergime. — VALDYBA.

LIETUVIŲ NASLIŲ, NASLIŲ-
KIŲ ir pavienių klubas kovo mėn.
12 d. 7 val. vakaro Vyčių salėje, 2455
W. 47 St. šaukia eilinių narių susirin-
kimą. Narių dalyvavimas būtinas ap-
tariami svarbių klubo reikalų. Po
susirinkimo vaizs. Veiks buftas ir
sokiai. Joniko orkestrui grojant.
Mėgstą šokti svečiai maloniai kvie-
čiami dalyvauti. V. Cinka, sek.

ZARASISKIŲ KLUBO narių su-
sirinkimas įvyks kovo 21 d., sekma-
dienį, 2:00 val. po pietų naujoje vie-
toje — Chicago's Savings and Loan
finansinės bendrovės Pakel Hall,
prie 63 ir Western Ave. Visi klubo
nariai yra kviečiami susirinkime da-
lyvauti. Be kitų klubo reikalų teks
aptarti ir pavasario banketo rei-
kalą, kuris įvyks balandžio 24 d.
— VALDYBA

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
TELEFUNKTEN
RADIJAS-PATEFONAS
4 Bangos. 8 Garsjakalbiai
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Atid. 9-6; pirm. ir ketv. 12-8.
Sėkm. ir treč. uždaryta.

GELES VISOMS PROGOMS
Beverly Hills
GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS
Linksmumo arba liūdesio valandom
(PUTRAMENTAS)
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
piu papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

SKAITYK IR KITAM PATARK
DIENKASI "NAUJIENAS"

FOREST FIRES HURT
OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense
against the careless use of fire.
So please follow Smokey's ABC's:
Always hold matches till cold.
Be sure to throw all campfires,
even the small, hot ones
down again. Crush all
smoking dead ends.

Forest Only 10¢ per
page. Forest 10¢

BUY U.S.
SAVINGS
BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

ŠVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENA DIENA BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Ilsisi ir tyli visa žemė, džiugiasi ir linksmai šūkauja".
Iza. 14:7.

Dėkojame Dievui už tokį brangų ir širdį palinksinantį jojo pažadą,
kuris bus įvykdytas tada, kai bus įsteigta žemėje ilgai maldose prašytoji
Dievo nepajudinamoji karalystė, kurios Karalius karaliaus teisingumo ir ku-
rios kunigaikščiai darys teisybę. (Zr. Iza. 32:1; Pat. 14:7). Iš tikrųjų šita
karalystė, kaip pranašo pasakytą, bus "visų tautų pagedavimas". Jos vei-
kimu bus palaimintos visos žemės tautos ir giminės. Joje bus suteikta žmo-
nėms pilno ir amžino gyvenimo laimė, ramybė, sveikata, atilsis, saugumas,
gerovė ir tobula teisingumo ir meilės valdžia. Vist pavojingi, kenksmingi
ir nepataisomi žmonijos priešai bus sunaikinti nuo žemės paviršiaus.

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia švento Rasto tyrinė-
tojų aiškinimus.
Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra ml-
rusi? Į tą klausimą atsako knygelė "Viltis po mirties", kurią gausite
nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629
SV. RASTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŽNOM VISTA
REpublic 7-5606 REpublic 7-5601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. — Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIRginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

Solistė ELEANORA ZAPOLIENĖ dainuos "Grafo Liuksemburgo" — Franz Lehara operetėje, kurią stato Chicago "Pirmyn" choras. Režisiorius ir dirigentas muz. K. STEPHENS-STEPONAVICIUS.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ZUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROS SANDĖLIŲ.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patirtimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 • Tel. 264-3320
V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtiną pareigą amžinam lietuviškos spaudos išlikimui skelbiamas Naujų skaitytojų vajus.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir paverstų lietuvių laisvę, neidamas ir nesidėdamas į sandėrius su okupantais ar jų įgaliniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visu lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tvisia lietuvių dauguma šiais pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija JUBILIEJINIŲ METŲ proga skelbdama platinio vaiti kreipiasi į visus lietuvių pasakli lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbams ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos spaudos paverstos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviško reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — \$2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS,
39 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratui, JUBILIEJINIŲ vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

AMERIKOS BICENTENNIAL MINIJMAS McCORMICK SALEJE & M. BALANDZIO 25 D. 2:30 VAL. PO PIETU

Minėjimą ruošia 27 lietuvių organizacijos. Bilietai jau parduoti Marginiuose ir pas platintojus. Bilietų kainos 4, 3, ir 2 dol. Savo gausingu atsilankymu mes parodysimės USA savo dekingumą.

Po minėjimo bus didelis banketas. Tenai trenksim koją į grindis, kad net šeštam bloke būtų girdėti. Bilietų kainos banketan 1250 dol. Taigi vienintelė proga, kuri jūsų gyvenimie pasi-taiko. Nepraleiskite. Iki pasimatymo. Pelnas skiriamas Balfui.

Minėjimui ruošti Komitetas:

TRUMPAI

— *Stepas Lungys*, Dearborn Heights, Mich., platinimo vajaus proga tapo Naujienų skaitytoju ir remėju užsakydamas jas 6 mėn. per mūsų atstovą Detroito A. Sukauską taip pat įteikdamas 4 dol. jų paramai. Naujienų skaitytojas p. S. Lungys ir jo žmona Emilija yra veiklus lietuviškoje visuomenės je ir priklauso Jūrų šaulių "Svyturio" kuopai. Ypatingai jie daug prisidėjo darbu, iešomis ir organizaciniais gabumams Detroito šauliams rengiant Pilėnų stovyklą, kuri teikia ne tik šauliams, bet ir daugeliui detroitiešių atvangą ir malonumus. Naujienų vadovybė dėkoja Emilijai ir Stepui už dėmesį Naujienoms ir už lietuviškos spaudos rėmimą.

— *Marija Smilgienė* iš mūsų kaimynystės dalį savo laisvo laiko skiria darbiui Naujienose ir savo patirimi bei sąžiningumu sumažina išlaidas. Vertindama naujieniečių pagalbą nelaimės šeimoje metu, padėkos ženklai įteikė Naujienų paramai \$9. M. Smilgienė, kilusi iš žemaičių Ramanaukų giminės, savo darbovietėje jau senai buvo tinkamai įvertinta, paskiriant atsakomyboms pareigoms bei darbų priežiūrai. Ji gražiai išaugino 4 dukteris, kurios jau savistoviai dirba arba mokosi, tik sūnus automobilio nelaimėje sunkiai sužeistas turi nugaleti daug klūčių taikantis prie naujų savo gyvenimo sąlygų.

— *Liudas Stukas* ir jo vado-vaujamą moterų "Vilijos" kvartetas taip pat pianistas Saulius Cibas dalyvaus mėliname Valentinos ir Stepono Minkų radijo valandos bankete kovo 28 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių klubo saleje.

— *K. Balčiūnas* iš Lemonto apylinkės kalendariaus proga atskiru laišku atsiuntė 3 dol. Naujienų paramai. Tos apylinkės tautietis tinkamesniam susipažinimui su Naujienomis užsisakė 3 mėn. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja. Vajaus proga Naujienos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai pagal gautus pa-gaidvinius arba prisijungus galimų skaitytojų adresus. Visi skaitytojai prašomi prisidėti prie Naujienų platinimo vajaus.

— *Viktorija Grigelaitis* yra tarpe Field Gamtos ir istorijos muziejaus savanorių taikininkė, kurie savo laisvalaikį skiria šiai kultūrinei institucijai. Vasario 11 d. muziejaus vadovybė ir Illinois valstijos meno taryba pagerbė 212 taikininkų, kurie praeitais metais pagauko muziejaus reikalams bei tarnyboms 28,574 darbo valandas. Vienas taikininkas dirbo net 1,351 val. Antropologijos departamente.

— *Philomena D. Pakel* praneša, kad Southest Realty tarybos susirinkime, kovo 18 d. vidurdienį Velvet Coachman restorane, kalbės Chicago Human Relations komisierius Leonard Miska, neseniai lankęs Kiniją ir ten išbuvęs 28 dienas. Tarybos pirmininkė yra Francine Vizard.

— *Dr. Marija Gimbutienė*, sol. Statė Pautienienė ir rašyt. Liudas Dovydenas dalyvaus tautosakos ir tautodailės popietėje Wilshire Ebell saleje, 743 So. Lucerne Blvd., Los Angeles, Cal., kovo 14 d. 3 val. popiet. Bus išstatyti dail. Vytauto I. A. Svežo ir Halinos Zaidziūnienės kūrinių fotokopijos, temomis ir tautodailės darbai.

— *Rytoj, kovo 13 d., 8 val.* vakaro įvyks premjera — Leharo operetė "Grafas Liuksemburgas". Antrasis spektaklis įvyks kovo 14 d. 3 val. popiet. Bilietai parduodami Marginiuose šeštadienį iki 5 val. popiet, ir prie įėjimo šeštadienį iki 6 val. popiet, o sekmadienį prie įėjimo nuo 1 val. popiet.

— *Sekmadienio popietė* rengiama liet. tautiniuose namuose, Chicagoje, kovo 14 d. 3:30 val. popiet. Tema: Lietuvių tautiniai papročiai. Dalyvauja — prof. dr. J. Puzinas, J. Tautvilaitė ir kt. Po programos vakaronė prie kavos. Visuomenė kviečiama popietėje gausiai dalyvauti. Rengėjai: Liet. Mot. Fed. Chicago Klubas ir Liet. Tautininkai Namai.

— *S. L. A. 134-los Moterų Kuopos* susirinkimas įvyks šeštadienį, kovo 13 d., Chicago Savings ir Loan patalpose, 6245 So. Western Ave., 1:00 val. popiet. Malonėkite dalyvauti. Bus SLA Pildomosios Tarybos rinkimai ir aptarti Seimo reikalai.

— *S. m. kovo 12 d. 7 v. vak.* Jaunimo Centro galerijoje (Lithuanian Art Gallery) 3620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. atidaroma Juozo Mielūžio kūrinių paroda. Paroda tęsis iki kovo 21 d. Imliai. Lankymo valandos: Savaitgaliais: 1 v. — 9 v. v. Savaitės dienomis: 7 val. v. — 9 val. vakaro.

— *Šį šeštadienį, kovo 13 d., 8 val. vakar.* įvyks premjera Leharo operetės "Grafas Liuksemburgas". Antras spektaklis — Kovo 14 d. 3 val. popiet. Bilietai parduodami Marginiuose, 2511 W. 69th St.

KANAPIŲ KLAUSIMAS

Kanapių arba marijuanos vartojimo šalininkai jaunuoliai yra sukūrę organizaciją, kuri siekia, kad būtų įteisintas kanapių vartojimas, kad sušvelnintų kanapių vartojimo draudžią įstatymai.

Illinojaus valstijoje yra labai, bet slapta vartojamos kanapės, nemažiau kaip New York, Kalifornijoje ar kur kitur, bet Illinojus nenori sušvelninti kanapių vartojimo draudžiančius įstatymus. Kandidatas į gubern. Howlett pasisako už sušvelninimą įstatymų, bet jį remias mēras Daley yra tam priešingas.

Kanapių vartojimo šalininkų organizacijos direktorius R. K. Stroup pareiškė: "Mes pripažįstame, kad mes esame už įstatymo pakeitimą, bet, bendrai paėmus, bus mēro "mašinos" pasipriešinimas".

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų reikis
CLERK — TYPIST
AND LIGHT SHORTHAND
for Credit Department.
Profit sharing, excellent hospital benefits, 37½ hours per week.
Call L. A. GIOIA
372-3540.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų reikis
AUTOMATINEI B&S MASINAI
Reikalingi sustatintojai (Setup) ir operatoriai. Kreiptis angliskai į Mr. Hammer, Tel. 832-6140.
PROCESS SCREW CO.
Ardmore and North Ave.
Villa Park, Ill.

BUSINESS CHANCES
Biznis Progos
PARDUODAMA — ARBA ISNUOMOJAMA KRAUTUVĖ, tinkama bet kokiui bizniui ar tikslui arba susirinkimų salei (7400 kv. pėdos). 2615 W. 63rd St. Tel. 925-1711.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
FOR RENT 5 ROOM apartment, 1st floor, Family with 2 children or less, 1454 N. W. 14th Ave., near 1600 North, Tel. MO 4-1216.

BRIDGEPORT — ISNUOMOJAMAS 4 kambarių butas pirmame aukšte suaugusių šeimai (Space heater, maudykla, Galima apžiūrėti šeštadienį ir sekmadienį nuo 1 valandos iki 5 val. vakaro, 3513 So. Emerald.

TEISININKAS JAMES A. DOOLEY

Antradienį Cook apskrityje balsuotojai turės teisę dalyvauti pirminiuose rinkimuose ir pasirinkti pačius tinkamiausius kandidatus įvairioms pareigoms. Partijos yra parinkusios savo kandidatus ir kiekviena parinko pačius geriausius. Bet ne visoms pareigoms jos spejo parinkti žmones. Mums atrodo, kad teisininkas James A. Dooley, senas Chicago gyventojas, geriausiai tikėtų aukščiausio Illinois teismo teisėjo pareigoms.

Jis tikėtų toms pareigoms todėl, kad jau 38 metus praktikuoja teisę Cook apskrityje, Illinois valstijoje ir visame krašte. Jau teko teismuose vesti 3,000 bylų. Jis labai gerai pažįsta pagrindinius teises dėsnius ir yra nepalaužiamos dorovės žmogus. Nėra teisminko Chicagoje, kuris nebūtų turėjęs progos patirti apie James A. Dooley stiprų charakterį ir pasiryžimą ginti nuskriaustą žmogaus teises.

Teisininkas Dooley paskutiniiais metais yra buvęs Tarptautinių teismų advokatas akademijos pirmininkas, Illinois teismų advokatu draugijos pirmininkas, ir Visos Amerikos teismų advokatų sąjungos pirmininkas. Jis yra gavęs kelis pažymėjimus ir medalius už įstatymų išryšklinimą ir dėsnių nustatymą.

Kaune gimęs ir Chicagoje teise vykusiai praktikuojas advokatas Milton Blumentalis labai gerai pažįsta teisininką James A. Dooley. Jam teko klausyti teisininko paskaitų, o vėliau teismuose kartu dirbti. Blumentalis iš patirties žino, kad teisininkas Dooley yra stipraus charakterio žmogus ir labai geras teisininkas.

Šį kartą lietuvių savo kandidato į Illinois teismus nebūtinai užtat jiems vertėtų antradienį išrašyti teisininką James A. Dooley aukščiausiojo Illinois teismo teisėjo pareigoms.

Teisininkas Pr.

HOMEOWNERS POLICY
Call Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8454
State Farm Fire and Casualty Company

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2446 WEST 69th STREET
Tel. J. Republic 7-1941

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

10 BUTŲ mūras i vakarus nuo Cicero Ave. Virš \$19,000 pajamų, žemi mokesčiai. Puikus investavimas. GERAI ISLAIKYTAS 4 puosnių butų mūras. Geros pajamos, Savininkas finansuoja.

NAUJASIS MŪRO BUNG. 4 kamb. butas 1-me aukšte ir 2 kamb. viršuje. Mūro garažas. 1 vakarus nuo Kedzie.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 12:30-1:00 v. popiet. Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BRIDGES REAL ESTATE

PIRKSIK — PARDOSIT — NOTARINIS — VERTIMAS
TVAIRUS DRAUDIMAI
Malonai tims natarnams
BALYS BUDRAITIS
389 ARCHER AVE CHICAGO, ILL. 60611
LEMONTO APVINKINIS
135-TH ARCHER AVE
Tel. 257-5581

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public,
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių išskirtimai, pildomi pildytės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu menus visu rūšių namo apšildymo pečių, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

D E M E S I O

82-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$70 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

Pasveikink savo draugus per "Naujienas"

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. MEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Crush all smokes-dead!

RANGE FIRE IS WILDFIRE